

Memòria de les excavacions arqueològiques al Carrer Lladó, 45 a 53.

Montserrat Comas, Pepita Padrós

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

MEMÒRIA DE LES PROSPECCIONS ARQUEOLÒGIQUES REALITZADES EN EL SOLAR
Nº 45-53 DEL CARRER LLADÓ DE BADALONA

El solar del carrer Lladó està situat en el centre de la ciutat de Badalona en direcció E/O. Les coordenades geogràfiques de la ciutat són: 2 ° 14' 54'' de longitud E, i 41 ° 27' 6'' de latitud N. respecte de Madrid.

Abans de començar l'estudi d'aquest jaciment, hem cregut convenient recollir algunes notes que sobre Baetulo va publicar J. Guitart l'any 1976 en el seu llibre: "Baetulo. Topografía arqueológica, urbanismo e historia", amb la finalitat de reunir el major nombre possible de dades sobre la ciutat i el jaciment del qual ara informarem.

En primer lloc, el cas de la ciutat romana de Baetulo, a pocs quilòmetres de Barcelona, és un cas singular i especialment atractiu per emprendre'n el seu estudi. Per altre part, té la sort de comptar amb una considerable extensió de l'àrea de la ciutat antiga que no ha estat urbanitzada fins fa pocs anys. Tot això, junt amb l'interés que ha despertat la seva arqueologia en la ciutat i en la veïna capital, ha possibilitat que arribessin fins a nosaltres diverses restes arqueològiques, algunes d'elles conservades "in situ" com les que avui ens ocupen.

Des del s. XVIII es venen realitzant recollides de dades d'interés arqueològic, així com restes arqueològiques i epigràfiques, activitat que no ha estat interrompuda des d'aquelles dates.

Es troben mencions de Baetulo en les obres de dos autors: Pomponi Mela i Plini, els quals fan una descripció geogràfica de la ciutat i de la seva regió així com la qualificació de la mateixa com un "oppidum civium romanorum" o com un "oppidum parvum" respectivament. En quant a l'epigrafia, encara que no és molt ampla, és suficient per demostrar l'existència a Baetulo d'una organització municipal, ja que es troben citats els càrrecs de "decurio, duunvir, edil i curator balieni novi".

Respecte a la cronologia dels orígens de la ciutat, Guitart (1) després dels estudis realitzats, proposa la fundació "ex novo" per Baetulo

(1).- GUITART, J.- BAETULO/ TOPOGRAFIA ARQUEOLOGICA, URBANISMO E HISTORIA. Monografías Badalonesas nº 1.- Badalona, 1976.- Pag. 239

cap els voltants de l'any 100 a.C., descartant la possibilitat d'un nucli urbà anterior a aquell moment, encara que sí es podria admetre l'existència d'un habitat preexistent ja fos indígena, ja fos instal·lat allà en els primers anys de la conquesta, però de dimensions tan ínfimes que no influïren en la qualificació de "ex novo" aplicada a la fundació de la ciutat.

Pels sectors coneguts de la muralla junt amb el plànol ortogonal de l'ordenació urbanística de la ciutat, es pot deduir una superfície de 7,5 a 10 Ha. pel recinte fortificat, resultant de dimensions força reduïdes si es compara amb altres fundacions d'època tardo-república.

No serà fins l'època augustea i la primera meitat del s. I d.C. quan la ciutat es desenvoluparà en l'aspecte demogràfic i econòmic i arribarà a la seva màxima prosperitat, essent els mosaics de la casa del carrer Lladó, a la qual aquí ens referim, un exemple d'aquesta prosperitat.

El motiu pel qual es varen descobrir les restes arqueològiques en el carrer Lladó, va ésser degut a una instància que va arribar al Museu de Badalona amb data de 29 de setembre de 1981, firmada per na Maria Carbassé i Castro, propietària d'un solar al carrer Lladó Nº 45-53 en la qual deia que havia presentat a l'Ajuntament de Badalona una instància sol·licitant conèixer les condicions urbanístiques d'aquest solar de la seva propietat. Alhora, autoritzava al personal tècnic del Museu per poder realitzar prospeccions arqueològiques en dit solar, condicionades a informar a l'Ajuntament de l'existència de restes arqueològiques que poguessin determinar les condicions urbanístiques i normes d'edificació de la finca en qüestió.

Posats en contacte el personal tècnic del Museu amb la Conselleria d'Urbanisme i Obres de l'Ajuntament de Badalona, es decidí d'iniciar una campanya de prospeccions arqueològiques a fi de determinar l'existència de restes en aquest solar.

En una part d'aquest solar, s'hi havien realitzat ja excavacions arqueològiques l'any 1927, sota la direcció d'en J. de C. Serra Ràfols i el Servei d'Investigacions Arqueològiques de l'Institut d'Estudis Catalans. Els resultats d'aquestes excavacions es publicaren l'any 1931 a l'Anuari de l'I.E.C.

Aquestes excavacions de l'any 1927 donàren com a resultat l'aparició de les restes d'una casa d'època romana que formava part del nucli urbà de Baetulo. D'entre les restes trobades cal destacar varis paviments musivaris que foren arrencats en part i que es troben actualment en el Museu Arqueològic de Barcelona.

Amb aquests coneixements previs, es varen iniciar les excavacions en l'esmentat solar el dia 28 d'octubre de 1981.

Es varen obrir un total de llicates en diferents indrets del solar, les quals passem a descriure a continuació:

QUADRE 1.-Làms. I i XIX - Plànols 11 i 12.-

Aquest primer quadre es va obrir a la cuina de la casa nº 49, després d'haver tret l'element 1 que era el paviment de rajols de la vivenda moderna. Sota l'interestrat 2 produït per l'empremta dels rajols va sortir l'estrat 3 que consistia en un nivell de reompliment de terra vermellosa per nivellar el sol amb la finalitat de posar-hi el paviment de rajols.

A continuació va aparèixer l'estrat 4 de terra marró-rogenca amb una potència d'uns 35 cms. amb gran quantitat de teules i estucs de color vermell, groc i blanc, sempre llisos. Aquest estrat podria correspondre al nivell de destrucció de la vivenda (sostre i parets caiguts), encara que el material aparegut no datà aquest abandonament. Aquest material consistia en l'fragment de ceràmica campaniana B, així com diversos fragments de ceràmica comuna, comuna de cuina i l'fragment de ceràmica grisa dita emporitana.

Sota d'aquest estrat aparegué l'element 5, un paviment d'opus signinum perfectament conservat que ocupava tota la cata excepte en el sector N/E on acabava el paviment i per tant l'habitació, degut a l'existència d'una paret ara desapareguda. A fi de comprovar com fonamentava la casa moderna sobre les restes romanes, es va fer una petita ampliació del quadre 1 que va ésser el quadre 1 ampliació.

QUADRE 1 ampliació.- Làm. XIX

En aquest quadre es va trobar la mateixa seqüència estratigràfica que en el quadre 1 ja descrita. Solament varià l'aparició de l'element 6

corresponent a la paret desapareguda i que com ja es suposava separava els dos paviments d'opus signinum (elements 5 del quadre 1 i element 5 del quadre 1 ampliació), que correspondrien a les dues habitacions esmentades.

Respecte a la cronologia d'aquests dos quadres, solament l'estrat 7 no presenta barreja de materials, però la poca quantitat apareguda tampoc permeté una datació precisa. Només el fragment de ceràmica de vora fumada pot donar una data per aquest nivell a finals del s. I d.C.

QUADRE 2.- Lams. II - III i XX - Plànols 1 i 2.-

Correspon a una cata realitzada en un petit jardí al darrera de la casa nº 49.

L'estrat 1 estava format per terra vegetal amb moltes arrels i amb diferents materials ceràmics romans: campaniana, parets fines, ceràmica comuna, àmfores, barrejats amb ceràmica moderna.

L'estrat 2 era de terra marró-vermellosa i de poca consistència, però va donar força material romà: campaniana, terra sigil.lata clara, parets fines, ceràmica comuna i àmfores, tot barrejat també amb ceràmica moderna i una moneda il·legible. Aquest estrat estava tallat en part per l'element 3 que és un canal de desaigna d'una bassa que hi hà darrera la casa nº 49.

L'estrat 4, de color marró fosc, era de poca consistència i tenia restes de carbó. Va sortir poca ceràmica, entre ella cal destacar un fragment de terra sigil.lata hispànica tipus Dragendorf 18/31 i una llàntia. Aquest estrat cobreix un paviment molt deteriorat (element 5) d'una possible canalització d'aigua o petit canal, i sota aparegué l'estrat 6 de color marró fosc també amb restes de carbó i de poca consistència (20-25 cms.) que cobreix un petit clavegueró (element 7) i una claveguera romana (element 8) amb el terra de teules que varen sortir quan es varen buidar les terres que formaven l'estrat 11 i que reomplien aquesta claveguera. Adosat a aquesta claveguera va aparèixer, per un costat, l'estrat 9 de terra fosca amb algun fragment de campaniana, ceràmica de parets fines i un fragment de llàntia, i per l'altre cantó va aparèixer l'estrat 10, igual que l'estrat 9 també de terra negrosa i que va donar molt poca ceràmica.

L'estrat 11 corresponia a les terres que reomplien la claveguera romana citada (element 8), i que tenia la mateixa composició que els dos anteriors, sense més ceràmica que un fragment d'àmfora. Sota d'aquest nivell va sortir ja la terra verge.

En aquest quadre tots els estrats estan barrejats menys l'estrat 9 que presenta els següents materials datables: una llàntia de bec rodó de finals

del s. I i II d.C., i el fragment de terra sigil.lata sudgàl.lica tipus Dragendorf 18/31 de finals del s. I d.C., el que dona una cronologia aproximada de finals del s. I d.C. per aquest nivell. Al mateix temps aquest estrat pot donar també cronologia a la claveguera (element 8), doncs talla aquest estrat i per tant la construcció va haver d'ésser posterior a la data de l'estrat, o sigui posterior a finals del s. I d.C.

QUADRE 3 .- Làms. III i XXI - Plànols 3 i 4 .-

Està situat en el rebedor de la casa nº 49. Aquesta cata es va obrir per comprovar si les habitacions amb paviment d'opus signinum trobades en el quadre li 1 ampl. continuaven en direcció S/E. Es va constatar que l'estratigrafia és idèntica a la del quadre 1 o sigui: un estrat format per terra marró i estucs fragmentats, un d'ells força gros de color vermell, amb molt poca ceràmica i que cobria en un dels angles un paviment d'opus signinum (element 2). Un estrat 3 de terra vermellosa també amb restes d'estucs, quasi bé sense ceràmica, tan sols un fragment de terra sigil.lata hispànica i un estrat 4 corresponent al nivell de reompliment format al desmontarse la paret que separava les dues habitacions amb els dos paviments d'opus signinum (elements 2 i 5).

Els estrats 1 i 3 d'aquest quadre apareixen sense barrejar, però l'escassa ceràmica apareguda no permet una datació precisa que es pugui utilitzar per datar la pavimentació d'opus signinum que té a sota. Solament en termes generals es pot dir que, donat que no apareixen en aquests nivells materials posteriors al s. I d.C., aquests estrats podrien tenir una cronologia de finals del s. I d.C., i el paviment d'opus signinum podria datar-se doncs en un moment anterior, potser cap a la meitat del s. I d.C.

QUADRE 4 .- Làm. XXII - Plànols 5 i 6 .-

Fet a l'hort de la casa nº 49. L'estrat 1 correspondria a un nivell de terra vegetal amb moltes plantes i arrels, seguit de l'estrat 2 també de terra vegetal no tan toba com la de l'estrat anterior, sense ceràmica.

L'estrat 3 està compost per una capa de portland posada probablement

per Serra Ràfols en les excavacions de l'any 1927 per protegir el paviment d'opus signinum de l'atri. Aquest paviment, en part arrencat, està format per tesselles blanques i negres fent un dibuix geomètric a base d'octògons i rombes. Al costat d'aquest paviment hi hà un estrat 5 que correspondria possiblement al lloc on anava el mosaic d'entrada al tablinum, arrencat també l'any 1927. Pràcticament no va sortir material ceràmic per poguer fer una datació i el poc que va sortir estava barrejat.

QUADRE 5.- Làms. IV-XXIII i XXIV - Plànols 7 i 8.-

Fet també a l'hort de la casa nº 49. L'estrat 1 de terra consistent és un nivell vegetal que va donar ceràmica barrejada. L'estrat 2 era una petita capa de morter que no cobreix tota l'amplada de la cata. Els elements 3 i 4 corresponen a dues parets modernes de les que s'en conserva sols una filada i que és varen desmontar per prosseguir l'excavació.

L'estrat 5 és un estrat de terra vermellosa molt potent en el que sortí material ceràmic sense barreja i que permeté datar l'estrat: campaniana A de finals del s. III i meitat del s. II d.C., terra sigillata hispànica tipus Dragendorf 27 de meitat del s. I i II d.C., un fragment de ceràmica de parets fines tipus Vegas 21 de primers del s. I d.C., un fragment d'ampolleta de vidre, ceràmica comuna i de vora fumada. Al no aparèixer cap fragment de terra sigillata clara és pot donar una cronologia de la segona meitat del s. I d.C. per aquest estrat i permet datar també en aquest moment l'abandonament del paviment d'opus signinum (element 12) que sortí a sota.

L'element 6, fet de pedra i morter, correspon al llit del paviment d'opus signinum tessellat de l'atri que ja sortia en el quadre 4 (element 4). L'element 7, és una paret de tanca d'una habitació per la banda O., i tanca també el llit del paviment (element 6) per la seva banda S., lloc on aquesta paret està arrasada. Té una alçada de 0,50 cms. i està enlluïda.

L'estrat 8 era de terra vermellosa i no va donar ceràmica. L'estrat 9 corresponia a un estrat de reompliment d'uns 30-40 cms. que tampoc donà material, solament una ceràmica campaniana A barrejada amb fragments de ceràmica moderna, així com algunes tesselles blanques i negres que podrien pertanyer al mosaic del tablinum, arrencat com ja hem dit.

L'element 10 era una paret en sentit N.S. que tancava l'atri. Pel cantó O. quedava a ran de llit del paviment de l'atri, i per l'altre cantó

baixa uns 30 cms.. Per la banda E. està estucada en color negre.

L'estrat 11 correspon a un reompliment modern, situat entre les dues parets (elements 7 i 10), possiblement realitzat en les excavacions de l'any 1927. L'element 12 és un paviment d'opus signinum amb bon estat de conservació igual al que sortia en els quadres 1 i 3 corresponent a una de les habitacions de la casa i que més amunt ja hem donat una data per la seva pavimentació, anterior a la segona meitat del s. I d.C.

QUADRE 6 .- Làms. V- XXV- XXVI- XXVII i XXVIII- Plànols 9 i 10 .-

Es va obrir en un cub existent en el jardí de la casa nº 49. Va haver de trencar-se el paviment de portland i rajols (element 1). A continuació va sortir l'estrat 2 de terra remoguda amb algunes restes de ceràmica romana i moderna. Sota va aparèixer ja l'element 3 que era el mosaic blanc i negre formant diversos motius geomètrics, en perfecte estat de conservació i part del qual ja es trobà l'any 1927 i que fou arrencat com ja hem dit. L'element 4 o llit de preparació per posar-hi després el mosaic, s'observa només en el lloc on va ésser arrencat aquest. La poca ceràmica romana que va sortir en aquest quadre estava barrejada amb ceràmica moderna.

QUADRE 7 .- Làm. V.-

Situat en l'hort de la casa gran.

L'estrat 1 és un nivell vegetal amb arrels, pedra i terra marró. L'estrat 2 correspon a un nivell de terra vermellosa força consistent però sense cap confiança estratigràfica degut a una canonada moderna que l'atravessa i a la barreja de materials ceràmics. L'estrat següent (Es. 6), és ja de terra verge. Els materials romans que van aparèixer són escassos i sols dos fragments d'àmfores tipus Dressel 7-8 i Pascual 1 podrien datar aquest quadre en el s. I d.C., si no fos per la barreja de ceràmica moderna que també sofreix aquest nivell.

QUADRE 8 .- Làm. VI

Situat també en l'hort gran de la casa.

Es un quadre idèntic a l'anterior format per un estrat 1 vegetal i

molt remogut. L'estrat 2, a base de pedra i de terra amb materials ceràmics romans força abundants i amb formes que permeten donar una cronologia força precisa a aquest nivell i a les estructures amb ell relacionades: terra sigil.lata itàlica tipus Goudineau 22 que va del 30 a.C. al 15 d.C.; terra sigil.lata sudgal.lica tipus Dragendorf 15/17 d'època de Neró, i tipus Dragendorf 17 B del 60 al 85 d.C.; terra sigil.lata hispànica tipus Dragendorf 29 de meitat del s. I i II d.C.; terra sigil.lata clara de finals del s. I d.C.; ceràmica de parets fines tipus Mayet XXXIII de primers del s. I d.C.; ceràmica comuna diversa i una àmfora tipus Dressel 7-8 del s. I d.C.

Per tots aquests materials ceràmics la cronologia podria ésser finals del s. I d.C.. Per tant, l'element 4 que és una paret de pedra amb enlluit en un dels costats, tindria el seu moment de destrucció en aquest moment cronològic de finals del s. I d.C.

QUADRE 9 .- Làms. VII- XXIX i XXX.-

Està situat a l'est dels quadres anteriors. L'estrat 1 és un nivell vegetal amb terra i arrels. L'estrat 2 és de terra remoguda de color marró fosc amb alguns fragments de teula. L'estrat 3, igual que l'anterior, està també remogut, producte de les mencionades excavacions de l'any 1927. La ceràmica trobada és també romana i moderna barrejada també, corresponent al nivell de reompliment.

L'element 4 que va aparèixer sota l'estrat 3, consistia en una paret de la que tan sols s'en conserva la cara S. estucada en color negre i que devia separar dues habitacions ja que, adosat a l'estuc, hi hà l'element 5 que és un paviment de terra apisonada amb teules caigudes. Pel tipus de paviment de terra apisonat es pot suposar que es tractava d'una habitació dedicada a servei o magatzem.

L'estrat 6 consistia en un nivell de terra molt dura que cobria un petit sol fet amb pedres i que podria tractar-se d'un possible clavegueró (element 7) que aniria de N. a S. i que podria relacionar-se amb el clavegueró que trobà Serra Ràfols l'any 1927. La ceràmica que va sortir estava barrejada.

QUADRE 10 .- Làms. VIII- IX- X- XI- XII- XIII- XIV- XV i XXXI.- Plànols 13 i 14

Fet en la casa situada en la zona N.E. del solar.

Primerament es va treure l'element 1 o paviment de rajols de la casa moderna deixant al descobert l'empremta dels rajols (I. 2).

L'estrat 3 és un nivell de terra remoguda marró-vermellosa, amb ceràmica diversa barrejada. L'estrat 4 és també de terra remoguda amb ceràmica barrejada de la qual destaca un fons de terra sigil.lata hispànica amb marca.

En l'angle N.E. de la cata i tallant l'estrat anterior va aparèixer un basament i inici d'un element circular (element 5) que tallava també l'estrat 6 que era un nivell remogut de terra marró de 50-60 cms.

L'estrat 7 corresponia a un nivell plenament romà, amb material homogeni: campaniana A tipus Lamboglia 1 de finals del s. II a.C.; terra sigil.lata itàlica tipus Goudineau 25 del últim quart del s. I a.C.; terra sigil.lata hispànica tipus Dragendorf 29 de meitat del s. I i II d.C. i tipus Dragendorf 37 de meitat del s. I i primers del s. II d.C.; un fragment de ceràmica de parets fines amb decoració de barbotina de la segona meitat del s. I d.C.; àmfores tipus Pascual 1 de finals del s. I a.C. i s. I d.C.. Tot aquest material permet datar aquest nivell a finals del s. I d.C.

L'estrat 8 és també un estrat homogeni com l'anterior, amb material de datació fiable: campaniana A tipus Lamboglia 1 a del s. I a.C.; terra sigil.lata tardo-itàlica tipus Dragendorf 17 B de meitat del s. I d.C.; terra sigil.lata sudgàl.lica tipus Dragendorf 24-25 de meitat a finals del s. I d.C.; un fragment de llàntia de volutes amb una cronologia que va d'August als Flavis; una àmfora tipus Dressel 1 del s. II i I a.C. Per tota aquesta ceràmica s'ha pogut datar aquest nivell cap a la meitat del s. I d.C.

Sota d'aquest estrat va aparèixer en un angle l'element 9 que era una paret i en un altre cantó l'element 10 que era un enllosat de pedres que es va comprovar que corresponia a una claveguera que anava amb direcció E/O i que podria ser la claveguera d'un carrer que J. Guitart (2) situa més amunt. Aquesta claveguera tallava l'estrat 11 que era de terra cendrosa d'uns 50 cms. amb gran quantitat de teula i molta ceràmica, tota romana: campaniana B tipus Lamboglia 3 a, emporitana G del s. I a.C.; ceràmica de parets fines tipus Mayet V i tipus Mayet X de la segona meitat del s. I a.C. fins a August; àmfores tipus Dressel 1 del s. II i I a.C. i tipus Pascual 1 de finals del s. I a.C. i s. I d.C. amb marca i tipus Dressel 7-8 del s. I d.C.. Es pot datar aquest estrat doncs als primers anys de l'Era. Podem donar també una cronologia a la claveguera mencionada, la qual seria posterior a l'estrat, doncs el talla. En quant a la paret, element 9, devia ésser de construcció anterior a l'estrat 8 o sigui abans de la meitat del s. I d.C. i posterior, en canvi, a l'estrat 11 el qual talla.

(2) J. GUITART.- Ob. Cit. pag. 86

QUADRE 11. - Làms. XVI- XVII i XVIII. -

Obert a la cuina de la casa.

Primerament es varen treure els rajols de la casa moderna (element 1), deixant al descobert l'interestrat 2 produït per l'empremta dels rajols i sota va sortir l'estrat 3 que consistia en un nivell de terra remoguda amb diversa ceràmica barrejada de la que es pot destacar: 1 fragment de llàn-tia de bec rodó de l'últim quart del s. I d.C. a finals del s. II d.C., i una àmfora tipus Pascual 1 de finals del s. I a.C. i s. I d.C.

L'estrat 4 és també de terra remoguda i cobreix l'estrat 5 remogut també amb molts ossos d'animals i amb materials barrejats: terra sigil.lata clara, ceràmica de cuina, àmfores, vidres i ceràmica moderna.

L'estrat 6 és de terra molt consistent i dura amb material també molt barrejat: ceràmica de parets fines, de vora fumada, àmfores, ceràmica moderna. L'estrat 7 va sortir barrejat amb molts fragments d'opus signinum, amb molt poca ceràmica però tota romana: ceràmica comuna i dues àmfores tipus Pascual 1 de finals del s. I a.C. i s. I d. C.

L'estrat 8 de terra cendrosa, ocupava solament un dels angles de la cata i formava una mena de bossada amb abundant ceràmica tota romana, encara que la major part dels fragments són sense forma i no permeten donar una cronologia tan precisa. En general surt el següent material: campaniana B, terra sigil.lata hispànica, parets fines, ceràmica comuna i àmfores. Comprobant l'ausència de terra sigil.lata clara es pot datar aproximadament aquest estrat en la segona meitat del s. I d.C.

CONCLUSIONS

El resultat de les excavacions realitzades, així com l'estudi dels materials apareguts, porten a les següents conclusions:

En primer lloc és confirmada l'existència d'una casa d'època romana alt-imperial que devia formar part del nucli urbà de Baetulo. És una casa d'estructura típicament romana amb un pati central descobert i envoltat per un corredor possiblement cobert amb una sèrie d'habitacions que donaven a aquest corredor.

Tant el pati central com les habitacions principals estaven pavimentades amb mosaics fets amb tesselles de marbre d'un cm. aproximadament en blanc i negre formant diversos motius geomètrics. El corredor del voltant del pati estava pavimentat amb una combinació d'opus signinum i tesselles fent dibuixos simples, així com les habitacions més senzilles de la casa que també anirien pavimentades amb aquest sol.

Aquesta casa estava situada a dos nivells: les habitacions pavimentades amb els mencionats mosaics geomètrics així com l'atri, estaven a un nivell més alt (0,40 cms. per sota del nivell actual del solar) i les altres habitacions que suposem més senzilles dedicades potser a servei, estarien a un nivell inferior (0,90 cms. del nivell actual de l'hort del solar, però escassament a 0,50 cms. del nivell d'habitat de la casa nº 49).

Algunes parets conserven restes de pintures murals combinant diferents colors i motius. Per altre banda hi ha una sèrie d'habitacions que donen al carrer Lladó, de les quals n'hi ha dues que es varen descobrir en les excavacions de l'any 1927, amb un sol de terra apisonada i que sembla que no tinguin cap mena de relació amb la casa. Serra Rafols (3) apunta la possibilitat de que aquestes cambres rústegues fossin magatzems, quadres o cambres de servei que pel S. del tablinum devien comunicar amb la part posterior de la casa on hem de suposar-hi les cuines. J. Guitart (4), per la seva part opina que aquestes dues habitacions s'obririen a manera de tabernes al carrer romà nº 6, que segons la seva hipòtesi passaria quasi paral·lel al actual carrer Lladó. Respecte a aquesta hipòtesi i després d'aquesta última excavació, hem constatat

(3) SERRA RAFOLS.- Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans, pàg. 108.

(4) GUITART, J.- Baetulo: Topografia Arqueològica, Urbanismo e Història.- pag. 86.

que, per una banda, les restes de la casa s'han de col·locar 2,5 mts. més amunt respecte a la situació que tenien en el plànol de J. Guitart, i l'orientació d'aquesta casa també hauria de variar doncs s'inclina lleugerament cap al N.O.. Per tant el carrer romà nº 6 del plànol de J. Guitart s'haurà de replantejar.

En l'actual excavació, en el quadre 5 obert en el petit hort de la casa, varen aparèixer dos murs. Un d'ells en sentit N/S que abarcava tota la cata tancant per una part l'atri, i per l'altre una habitació pavimentada amb signinum. Estava estucat en color negre i possiblement tancava l'habitació del quadre 1. L'altre mur tenia una orientació E/O i sortia en un dels extrems de la cata tancant l'atri pel S. i delimitant amb l'altre paret una habitació que no es va poder excavar però que probablement sigui l'habitació interpretada com una taberna per J. Guitart i que més amunt ja hem citat.

Una altra de les poques estructures aparegudes i que potser serà precis reconsiderar, és l'enllosat que va sortir en el quadre 10 i que pertany a una claveguera romana, sota de l'estrat 8, que per la seva ceràmica es va poder datar cap a la meitat del s. I d.C. i que per tant ens permet conèixer el moment de la seva construcció. Respecte a aquesta claveguera pensem que podria tractar-se de la claveguera d'un carrer o bé de la claveguera d'una casa, sense que poguem afirmar cap de les dues coses fins que s'excavi la resta del solar.

En quant als mosaics trobats, tant els que es varen descobrir en les excavacions d'en Serra Ràfols, com els trobats en aquesta darrera excavació, tenen una cronologia donada per A. Balil i X. Barral (5) en els seus estudis, els quals arriben a les següents conclusions: segons Balil, els paviments d'aquesta casa el porten a distingir dues sèries diferenciades cronològicament: els paviments d'opus signinum serien de principis del s. I d.C., en canvi els mosaics tessellats en blanc i negre correspondrien a finals del s. I d.C. o a inicis del s. II d.C.. Això voldria dir que la casa va tenir en aquesta segona data una modificació en la seva decoració i potser també en la seva estructura que va destruir els paviments anteriors.

Barral, en canvi, considera els dos tipus de paviments d'un mateix moment i proposa com a cronologia de conjunt la segona meitat del s. I d.C. i la primera meitat del s. II d.C.

(5) A. BALIL i X. BARRAL en J. GUITART.- Ob. Cit. pag. 88

Respecte al' estudi de la ceràmica, és important constatar que els quadres del 1 al 9 no ofereixen cap confiança estratigràfica, en primer lloc perquè les excavacions realitzades l'any 1927 i la posterior extracció dels mosaics varen deixar els nivells totalment remoguts, i després perquè les restes arqueològiques apareixen a un nivell molt superficial.

Per altra banda, s'haurà d'esperar a arrencar els mosaics, a fi de tenir dades estratigràfiques per poder aprofundir en el seu estudi. Solament els quadres 10 i 11 tenen uns nivells arqueològics fiables amb una seqüència estratigràfica coherent i un material ceràmic homogeni encara que molt escàs. Tot això ha permès donar una cronologia a aquests estrats i a les estructures que hi han aparegut i de la que ja en parlarem més endavant individualment.

En els quadres en que la ceràmica ha aparegut barrejada amb materials moderns, hem intentat establir una cronologia global aproximada doncs la ceràmica romana apareguda és força homogènia. Les conclusions generals a les que s'ha pogut arribar són les següents:

La ceràmica campaniana és poc abundant, 21 fragments en total, repartits entre els tipus A, B i un fragment del tipus C. La cronologia global doncs oscil·la desde finals del s. II a.C. i primers del s. I a.C. resultant de les tipologies aparegudes: Lamboglia 7-28-5-1- de campaniana B. També han sortit 15 fragments de vores i fons de ceràmica d'imitació campaniana. Aquesta presència de campaniana en nivells datats en general en el s. I d.C., resulta completament residuals.

La terra sigil·lata està representada pels tres tipus: terra sigil·lata itàlica amb tres fragments datables i que van des de la segona meitat del s. I a.C. a primers del s. I d.C.; la terra sigil·lata sudgal·lica amb molt pocs fragments datables ha donat una cronologia del primer quart del s. I d.C.; en quant a la terra sigil·lata hispànica, quasi tots els fragments amb forma estudiats tenen un començament de producció força similar i que es centraria cap a la meitat del s. I d.C.; la terra sigil·lata clara està representada per tres fragments sense forma i que per tant no han donat cap data precisa, però el fet de que dos d'aquests fragments han aparegut en els dos quadres ja citats amb estratigrafia, suposen un element de datació important per aquests nivells.

La ceràmica de parets fines té una producció força notable, sobretot en un dels estrats del quadre 10 amb un nivell estratigràfic fiable del qual en parlarem més endavant. En general però, aquestes ceràmiques de parets fines han donat una cronologia global que va des de la segona meitat del s. I a.C. fins a època flavia, amb major predomini de les formes augus-

teas Mayet XIV, XXXIII.

Per lo que respecte a les llànties, els escassos fragments trobats no permeten deduir gaires dades, solament es pot dir que estan dintre d'una cronologia general de finals del s. I i primers del s. II d.C., a excepció d'un fragment de llàntia republicana de caràcter residual.

La ceràmica comuna és el material més abundant: 106 fragments de ceràmica de tradició ibèrica, 371 fragments de ceràmica comuna i 5 fragments de ceràmica de vora fumada. Tot aquest material està molt fragmentat i té una cronologia molt ampla la qual no ens aporta cap data precisa.

Dels 318 fragments d'àmfores, la gran majoria són sense forma i és impossible la seva identificació tipològica i per tant la seva datació. Els fragments amb forma donen com a resultat la següent proporció: 11 vores del tipus Pascual 1; 4 vores del tipus Dressel 7-8; 3 vores del tipus Dressel 1 i 1 sol fragment del tipus Dressel 2-4. Aquesta relació confirma l'existència de dos tipus de producció: la tarraconesa amb àmfores laietanes Pascual 1 que resulten ésser les més abundants i 1 fragment del tipus Dressel 2-4. Un segon tipus de producció amb mercat ubicat a la Bètica i representat pels 4 fragments d'àmfores de salaó tipus Dressel 7-8. I finalment una representació dels mercats itàlics amb una àmfora Dressel 1 a. La cronologia d'aquestes àmfores dona com a resultat unes dades cronològiques generals que van des de primers del s. I a.C. representat pel fragment d'àmfora itàlica, i abarca tot el s. I i primers del s. II d.C. amb les àmfores laietanes i de la Bètica.

Els vidres estan pràcticament ausents, 6 fragments en total que no permeten aportar cap novetat.

A continuació analitzarem els quadres 10 i 11 que com ja hem dit al principi són els únics en els quals ha sigut possible aconseguir una estratigrafia fiable:

QUADRE 10.- Els estrats 3 i 4 varen sortir encara barrejats amb ceràmica moderna, no és fins a l'estrat 7 en que es troba ja material plenament romà i una vegada classificats i estudiats aquests materials que venen relacionats en l'inventari adjunt, es poden arribar a les següents conclusions:

El fragment de campaniana A i de terra sigil.lata itàlica es poden considerar materials residuals del s. I a.C. La resta de materials datables: terra sigil.lata hispànica, ceràmica de parets fines i dues àmfores donen una datació per aquest nivell de la meitat del s. I d.C.

L'estrat 8 d'aquest mateix quadre, presenta uns fragments de materials de perduració com són els 6 fragments de campaniana datats en el s. I a.C., així com un fragment de terra sigil.lata itàlica i un fragment de vora d'àmfora tipus Dressel 1 que, a l'igual que en l'estrat anterior, poden considerar-se elements residuals.

La terra sigil.lata sudgàl.lica porta la cronologia a primers del s. I d.C., igual que les ceràmiques de parets fines que presenten varis fragments tots amb una datació del primer quart del s. I d.C.. La terra sigil.lata hispànica i les llànties allarguen la cronologia per aquest nivell fins a la meitat del s. I d.C.

L'estrat 11 té també materials residuals: campaniana, imitació campaniana, 1 fragment de terra sigil.lata sudgàl.lica, parets fines, que donen una datació de primer quart del s. I d. C., mentre que les àmfores, Dressel 1, Pascual 1 i Dressel 7-8 porten la cronologia fins tota la primera meitat del s. I d.C.

QUADRE 11.- Respecte a aquest quadre, els estrats fiables 7 i 8, han donat escassíssim material ceràmic datable. L'estrat 7 pot datar només per una àmfora tipus Pascual 1 de finals del s. I a.C. i primers del s. I d. C.. L'estrat 8 es pot datar per una campaniana i una terra sigil.lata hispànica, solament i per tant ofereix molt poca precisió al haver-hi tan poc material. Repassats els resultats generals de la resta dels quadres, es pot concluir afirmant que aquests estrats estan dintre d'una cronologia global que es podria centrar a finals del s. I d.C..

CARRER LLADÓ 1981 (LL 81)INVENTARIQUADRE 1

Estrat 3

Moneda

1.- Moneda jueva

Estrat 4(Làmina 1)Ceràmica campaniana B

2.- Frag. sense forma

Ceràmica gris emporitana

3.- Frag. de nansa. Pasta marró

Ceràmica comuna

4.- Frag. de vora d'un bol. Llavi plà. Pasta beig-ataronjada

5-11.- Frags. sense forma

12.- Frag. de vora d'una olla. Llavi molt plà. Pasta grisa. De tradició ibèrica

13.- Frag. de fons. Pasta grisa. De tradició ibèrica

15-17 Frag. sense forma. De tradició ibèrica

Ceràmica de cuina

18-19 Frags. de vores

20-25.- Frags. sense forma

Amfores

- 26.- Frag. de nansa i paret. Pasta ataronjada
 27.- Frag. de nansa. Forma circular amb una depressió central. Pasta fina, color beige
 28-29.- Frags. de pivots
 30-44.- Frags. sense forma

Dolium

- 45.- Frag. de vora

Ceràmica moderna

- 46.- Frag. de paret. Pasta grisa

Bronze

2 frags. de bronze en forma de petita barnilla

Estrat 7 (Làmina 1)LLànties

- 47.- Frag. de cassoleta. Restes de vernis vermell

Ceràmica comuna de vora fumada

- 48.- Frag. de vora de tapadora. Llavi engruixit

Ceràmica comuna

- 49-50.- Frags. sense forma

Ceràmica de cuina

- 51.- Frag. de paret sense forma

Ceràmica comuna de cuina

- 115 bis.- Frag. de nansa. Pasta beige
 116.- Frag. de fons. Base circular. Pasta grisa molt grollera
 117-118.- Frags. de vores. Pasta grisa
 119-125.- Frags. sense forma

Amfores

- 127.- Frag. de nansa aplanada amb lleugera acanaladura central.
 Pasta rugosa de color beige

Ceràmica moderna

- 128-130.- Frags. de vores

Monedes

- 131.- Moneda ilegible

Estrat 4 (Làmina II)Llànties

- 133.- Frag. de nansa. Restes de vernís vermell. Tipus republicana.

Ceràmica grisa

- 134.- Frag. de vora d'un bol. Llavi exvasat i plà. Pasta fina
 135-136.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna

- 137.- Frag. de vora d'una tapadora. Llavi recte lleugerament engruixit. Pasta color beige
 138.- Frag. sense forma
 139.- Frag. sense forma. De tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

140-142.- Frags. sense forma

Amfores

143.- Frag. de paret amb inici de nansa. Pasta groguenca

Estucs

1 frag. d'estuc polícròm

Estrat 9 (Làmina III)Ceràmica campaniana B

144.- Frag. de vora d'una pàtera. Vernís lleugerament metàl·lic.
Tipus Lamboglia 7

145.- Frag. de vora d'una pàtera. Vernís negre brillant. Tipus
Lamboglia 28 a

Terra sigillata sudgàl·lica

146.- Frag. de vora, de paret i fons. Pasta rosada, vernís bò.
Probable tipus Dragendorf 18/31

Ceràmica de parets fines

147-148.- Frags. sense forma

LLànties

149.- Frag. de base, cassoleta, orla i disc del tipus de bec ro-
dó. Pasta molt fina, vernís vermellós quasi desaparegut.
Decoració de pètals

Ceràmica grisa

150.- Frag. sense forma

Ceràmica comuna

151-154.- Frags sense forma

Ceràmica comuna de cuina

158.- Frag. de vora. Pasta grisa

159.- Frag. sense forma

Amfores

160-163.- Frag. sense forma

Estrat 10Ceràmica comuna

164.- Frag. sense forma

Amfora

165.- Frags. sense forma de la mateixa peça. Probable púnica

166.- Frag. sense forma

Ceràmica moderna

167.- Frag. de fons de ceràmica vidriada

Estrat 11Amfores

168.- Frag. sense forma

QUADRE 3Estrat 1 (Làmina II)Ceràmica comuna

169-171.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna de cuina

172.- Frag. de vora d'una olla. Llavi exvasat i lleugerament engruixit. Pasta grisa

173.- Frag. sense forma

Amfores

174.- Frag. sense forma

Altres troballes

1 clau de ferro

Estrat 3Terra sigillata sudgàl·lica

175.- Frag. sense forma. Vernis vermell fosc molt deteriorat

Ceràmica comuna

176.- Frag. sense forma. De tradició ibèrica

Amfores

177.- Frag. de nansa. Pasta rugosa de color beige. Acanaladura central poc pronunciada.

Estrat 4Ceràmica comuna

178.- Frag. sense forma. De tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

179.- Frag. sense forma

Amfores

180-181.- Frags. de nanses. Pasta color beige

182.- Frag. sense forma

Ceràmica moderna

183.- Frag. sense forma

QUADRE 4Estrat 2Ceràmica comuna

184-185.- Frags. sense forma

Amfores

186-187.- Frags. de nanses.

188-190.- Frags. sense forma.

Ceràmica moderna

191.- Frag. de vora

191 bis.- Frag. sense forma

QUADRE 5 (Làmina IV)Estrat 1Ceràmica comuna de fons estriat

192.- Frag. de vora d'una cassola. Pasta ataronjada

Ceràmica de parets fines

193.- Frag. de fons. Pasta beige. Tipus Mayet XIV.

Ceràmica comuna

194-195.- Frags. sense forma

Amfores

196-197.- Frags. sense forma

Ceràmica moderna

198-199.- Frags. de vores

Estrat 2Terra sigillata hispànica

200.- Frag. sense forma. Pasta fina, rosada i vernis vermell fosc.

Ceràmica comuna

201-202.- Frags. sense forma

ESTRATS BARREJATS 1 i 5 (Làmina IV)Ceràmica grisa emporitana

203.- Frag. de nansa recta amb estria central. Pasta marró

Ceràmica grisa

204-205.- Frags. sense forma

Ceràmica de vora fumada

206.- Frag. de vora d'un plat o tapadora. Llavi de vora alta i poc desenvolupada. Pasta ataronjada

Ceràmica comuna

207-209.- Frags. sense forma

210.- Frag. de fons. Pasta de dos colors. Botó central en l'interior

211-212.- Frags. sense forma

Amfores

213-214.- Frags. sense forma

Ceràmica moderna

215.- Frag. sense forma

Altres troballes

4 frags. de bronze modern

1 moneda republicana moderna

Estrat 5 Làmina IV)Ceràmica campaniana A

- 216.- Frag. de vora de pàtera. Llavi senzill i recte. Pasta beige.
Tipus Lamboglia 5 a

Terra sigillata sudgàl·lica

- 217.- Frag. de fons amb peu circular. Pasta vermelloso molt fina.
Tipus probable Dragendorf 27
- 218.- Frag. de peu. Pasta beige. Vernís lluent.

Ceràmica de parets fines

- 219.- Frag. de vora . Llavi molt exvasat. Inici de nansa. Pasta marró. Tipus probable Vegas 21
- 220-221.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna de vora fumada

- 222.- Frag. de vora de plat o tapadora. Llavi de vora alta i senzilla. Pasta ataronjada

Ceràmica comuna

- 223-225.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna de cuina

- 226.- Frag. de nansa. Pasta beigemolt-grollera.
- 227-228.- Frags. sense forma

Amfores

- 229-235.- Frags. sense forma

Vidre

- 236.- Frag. de fons rodó de color verdós
- 237-239.- Frags. sense forma

Bronze

240.- Agulla i frags.

Ferro

3 frags. sense forma

1 clau

Altres troballes

4 frags. de carbó

ESTRAT 9Ceràmica campaniana A

242.- Frag. sense forma. Pasta beige

Àmforas

243-244.- Frag. de nansa

245-246.- Frags. sense forma

Ceràmica moderna

247.- Frag. de ceràmica vidriada

ESTRAT 10Ceràmica comuna

248.- Frag. sense forma

Ferro

2 claus

2 frags. indeterminats

QUADRE 6Estrat 2 (Làmina V)Terra sigil.lata sudgal.lica

250-251.- Frags. sense forma

Ceràmica de parets fines

253-254.- Frags. sense forma

Ceràmica grisa

255.- Dos frags. de la mateixa peça. Pasta grisa amb marques de torn en l'interior. Decoració: línies paral.leles que es creuen.

Ceràmica comuna de vora ametllada

256.- Frag. d'un bol. Pasta ataronjada

Ceràmica comuna de vora fumada

271 bis.- Frag. de plat o tapadora. Pasta vermellova

Ceràmica comuna

257-271.- Frags. sense forma

272-275.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

276-285.- Frags. sense forma

Amfores

286.- Frag. de nansa. Pasta rosada

287.- Frag. sense forma

Ceràmica moderna

288-294.- Frags. sense forma

QUADRE 8Estrat 2 (Làmina VI)Terra sigil.lata itàlica

326.- Frag. de vora d'un gobelet. Pasta groguenca. Tipus Goudineau 22

Terra sigil.lata sudgàl.lica

327.- Frag. de vora d'un plàt. Pasta vermellova. Decoració: ratlletes.
Tipus Dragendorf 17 B

328.- Frag. de vora d'un bol. Pasta ataronjada

329.- Frag. de peu d'un bol. Forma circular

330.- Frag. de peu

331.- Frag. de peu

332.- Frag. de peu

333.- Frag. de carena. Tipus probable Dragendorf 15/17

334-345.- Frags. sense forma

Terra sigil.lata hispànica

346.- Frag. de vora decorada d'un bol. Pasta vermellova. Decoració: rodeta. Tipus Dragendorf 29

347.- Frag. de vora. Pasta vermellova

348.- Frag. de fons d'un bol

349.- Frag. sense forma. Decoració de fulles

350.- Frag. sense forma

Terra sigil.lata clara

350 bis.- Frag. de vora d'un bol

Ceràmica de parets fines

351.- Frag. de vora d'un bol. Probable tipus Mayet XXXIII

352.- Frag. de vora d'una petita olla

353.- Frag. de vora d'una petita olla

354.- Frag. de nansa circular amb acanaladura central

355.- Frag. de nansa aplanada i recta

356.- 8 frags. de la mateixa peça sense forma

Ceràmica grisa

- 357.- Frag. de fons d'un bol
 358-360.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna

- 362.- Frag. de vora d'un plat
 363.- Frag. de vora de llavi plà
 364.- Frag. d'un peu
 365.- Nansa amb decoració trenada
 365-Bis.- Nansa amb acanaladura central
 366-377.- Frag. sense forma
 379.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

- 380-381.- Frag. de nansa i vora
 382-390.- Frags. sense forma

Amforas

- 391-394.- Frags. de forma imprecisa
 393.- Frag. de vora tipus Dressel 7-8
 395-400.- Frags. sense forma

QUADRE 9Estrat 3 (Làmina V.ii)Terra sigil.lata itàlica

- 401.- Frag. de carena. Pasta molt clara. Decoració: petites línies incises. Tipus Goudineau 27

Ceràmica grisa emporitana

- 402.- Frag. de fons amb peu. Pasta grisa

Ceràmica grisa

- 403.- Frag. sense forma

Ceràmica comuna

- 404.- Frag. de vora. Llavi molt exvasat i lleugerament caigut.
 405.- Frag. de paret
 406-407.- Frags. sense forma
 408-409.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Amfores

- 410.- Frag. de vora. Llavi alt i recte. Pasta beige. Tipus Pascual 1, amb la marca PORCI
 411-412.- Frags. de nansa
 413.- Frag. de pivot. Grafit en forma de creu
 414.- Frag. sense forma

Ceràmica moderna

- 415.- Frag. de ceràmica vidriada

POSSIBLE BARREJA ENTRE ELS ESTRATS 3 i 6 (Làmina VII)Ceràmica campaniana B

- 416.- Frag. de pàtera. Pasta beige. Tipus Lamboglia 5 a
 417.- Frag. de vora d'una pàtera. Pasta beige.

Terra sigil.lata itàlica

- 418.- Frag. de fons amb peu. Pasta clara. Tipus Goudineau 12

Ceràmica de parets fines

- 419.- Frag. sense forma

Ceràmica grisa

- 420-422.- Frags. de nansa i vora

Ceràmica comuna

- 423-424.- Frags. amb forma imprecisa
 425-426.- Frags. de vora i nansa de tradició ibèrica
 427-445.- Frags. sense forma
 446-452.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

453-455.- Frags. sense forma

Amfores

456.- Frag. de coll. Tipus Pascual 1.
 457.- Frag. de vora. Tipus Pascual 1
 458.- Frag. de nansa circular amb acanaladura central
 459.- Frag. de nansa
 460.- Frag. de paret
 461-466.- Frags. sense forma

Ceràmica moderna

467-472.- Frags. sense forma

Altres troballes

2 frags. d'òs
 2 dents
 1 frag. de petxina

QUADRE 10Estrat 3 (Làmina VII)Terra sigil.lata hispànica

473.- Frag. sense forma. Pasta rosada. Decoració de fulles
 474.- Frag. sense forma

Ceràmica grisa emporitana

475.- Frag. de vora d'un bol

Ceràmica comuna

476.- Frag. de vora d'una gerra
 477-482.- Frags. sense forma
 483-484.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Àmfores

- 485.-486.- Frag. de nansa
 487-489.- Frags. sense forma

Ceràmica moderna

- 490.- Frag. de vora

ESTRAT 4Terra sigil.lata hispànica

- 493.- Frag. de fons amb la marca FEICIS

Ceràmica moderna

- 594-595.- Frags. de vores

ESTRAT 7 (Làmina VII)Campaniana A

- 490 bis.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 1.

Terra sigil.lata itàlica

- 491.- Frag. sense forma. Tipus Goudineau 25. Decoració de línies paral.leles. Pasta fina.

Terra sigil.lata hispànica

- 492.- Frag. de vora. Tipus Dragendorf 29. Decoració de línies paral.leles
 494.- Frag. de vora. Pasta vermellova. Tipus Dragendorf 37
 495-i 497.- Frags. sense forma

Ceràmica de parets fines

- 498 bis.- Frag. de vora d'una petita gerra
 498-504.- Frags. sense forma
 505.- Frag. sense forma amb decoració de barbotina.

Ceràmica d'imitació campaniana

- 506.- Frag. de vora d'un bol tipus Lamboglia 1
 507.- Frag. de vora d'un bol
 508.- Frag. de vora d'un bol
 509.- Frag. de base d'un bol

Ceràmica grisa

- 510.- Frag. de vora d'una gerra

Ceràmica comuna

- 518.- Nansa retorçada
 519.- Nansa amb acaçaladura central
 520.- Frag. de forma imprecisa
 521.- Frag. de vora amb arranc de nansa
 522-557.- Frags. sense forma
 558.- Frag. de forma imprecisa
 559-560.- Frags. sense forma de tradició ibèrica
 561.- Frag. sense forma de tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

- 562-567.- Frags. sense forma

Amfores

- 567 bis.- Frag. de vora d'àmfora ibèrica
 568.- Frag. de vora. Tipus Pascual 1
 569.- Frag. de vora. Tipus Pascual 1
 570-575.- Frags. de nanses
 576-595.- Frags. sense forma

ESTRAT 8 (Làmines IX-X-XI)Ceràmica campaniana A

- 596.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 1 a. Restes de decoració de línies paral.leles sota del llavi

Ceràmica campaniana B

597-598.- Frags. sense forma

Ceràmica campaniana C

599.- Frag. sense forma

Ceràmica campaniana indeterminada

599 bis.- Frag. de vora. Tipus probable Lamboglia 9

600.- Frag. de fons d'un bol

Terra sigil.lata itàlica

600 bis.- Frag. sense forma

Terra sigil.lata tardo-itàlica

601.- Frag. de vora. Pasta fina. Tipus Dragendorf 17 B.

Terra sigil.lata sudgàl.lica

602.- Frag. de fons amb peu. Pasta rogenca. Tipus Dragendorf 24/25

603.- Frag. sense forma

Terra sigil.lata hispànica

604-605.- Frags. sense forma

Ceràmica grisa emporitana

606.- Frag. de vora d'un bol

Ceràmica de parets fines

607.- Frag. de vora d'un gobelet

608.- Frag. de vora d'un bol

609.- Frag. " " " "

610.- Frag. " " " "

611.- Frag. " " " "

612.- Frag. " " " "

613.- Frag. de vora d'un gobelet

614.- Frag. de base " "

615.- Frag. de nansa amb acanaladura central

617-650.- Frags. sense forma

Llànties

- 672.- Frag. de llàntia de volutes
673.- Frag. sense forma

Ceràmica grisa

- 675-693.- Frags. amb forma imprecisa
651-743.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna

- 744.- Frag. de vora d'una petita gerra
745.- Frag. de vora d'una gerra
746.- Frag. de nansa
747.- Frag. de nansa amb acanaladura
748-755.- Frags. de fons
757-856.- Frags. sense forma
857-872 bis.- Frags. sense forma de tradició ibèrica
942-943.- Frags. " " " " "

Ceràmica comuna de cuina

- 876.- Frag. de vora d'una gerra
877.- Frag. " " " "
878.- Frag. " " " "
879.- Frag. de vora amb nansa
880.- Frag. de vora
881.- Frag. " "
882.- Frag. " "
883.- Frag. " "
884-885.- Frag. de fons
885 bis-920.- Frags. sense forma

Morter

- 921.- Fragment

Amfores

- 922.- Frag. de vora. Tipus Dressel 1
923-934.- Frags. de nanses
935.- Frag. de pivot
936-938.- Frags. sense forma
944-1048.- Frags. sense forma

Dolium

939-940.- Frags. sense forma

Vidre

941.- Frag. sense forma

ESTRAT 11 (Làmines XIII- XIV- XV)Ceràmica campaniana B

1050.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 9

1051.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 1

1051 bis.- Frag. sense forma

Ceràmica de imitació campaniana

1049.- Frag. de fons d'un pyxis. Pasta molt clara. Tipus Lamboglia 3 a, emporitana G. Grafit incís en el fons, en forma d'estrella.

1052.- Frag. de vora . Tipus Lamboglia 7

1053.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 1

1054.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 9

1055.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 8

1056.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 1

1057.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 7

1058.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 8

1059.- Frag. de pàtera

1060.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 8

1061.- Frag. de vora. Tipus Lamboglia 8

1062-1070.- Frags. de fons

Ceràmica pre-sigil.lata

1074.- Frag. sense forma

Terra sigil.lata sudgàl.lica

1074 bis.- Frags. sense forma

Ungüentari

1075.- Frag. de vora de probable unguentari

Ceràmica de parets fines

- 1076.- Frag. de vora de tipus indeterminat
 1077.- Frag. de vora " " "
 1078.- Frag. de vora " " "
 1079.- Frag. de fons. Tipus Mayet X
 1080.- Frag. de fons
 1082.- Frag. de nansa d'una gerra
 1083.- Frag. de paret

Ceràmica grisa

- 1158-1164.- Frags. de vores
 1165-1168.- Frags. de fons
 1174-1241 bis.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna

- 1242.- Frag. de vora d'una olla
 1243-1244.- Frags. de nanses
 1245-1249.- Frags. de fons
 1259-1353.- Frags. sense forma
 1354-1355.- Frags. de fons de tradició ibèrica
 1360-1382.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

- 1383.- Frag. de fons
 1384-1394.- Frags. de vores i l nansa
 1395-1420.- Frags. sense forma

Amfores

- 1421.- Frag. de vora. Tipus Dressel 1
 1422.- Frag. de vora. Tipus Pascual 1
 1423.- Frag. de vora. Tipus Pascual 1 amb la marca PORCI
 1424.- Frag. de vora. Tipus Pre-Pascual 1 amb la marca CAESTI
 1425.- Frag. de vora. Tipus Dressel 7-8
 1426-1428.- Frags. de nanses.
 1429.- Frag. de pivot
 1430-1542.- Frags. sense forma
 1543.- Tap d'àmfora

Dolium

- 1545-1549.- Frags. sense forma

Altres troballes

- 1544.- Frag.de ceràmica inidentificable. Pasta beige. Restes d'engal-
ba. Forma arrodonida
- 1550-1559.- Frags. de teules
- 1560.- Tessella de color negre
- 1561-1571.- Frags. d'òs
- 4 frags. de bronze sense forma
- 1 frag. de ferro sense forma

QUADRE 11Estrat 3 (Làmina XVI)Terra sigil.lata hispànica

- 1574.- Frag. sense forma amb una petita acanaladura
- 1575.- Frag. sense forma

Llànties

- 1576.- Frag. de cassoleta i nansa circular. Tipus de bec rodó.

Ceràmica comuna

- 1577-1579.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna de cuina

- 1578 bis.- Frag. de nansa
- 1579 bis.- Frag. de fons d'una olla

Amfores

- 1580.- Frag. de vora. Tipus Pascual 1

Ceràmica moderna

- 1586.- Frag. sense forma

Altres troballes

- 1587-1588.- Frags. de terra cuita d'un opus spicatum

ESTRAT 5 (Làmina XVI)Terra sigil.lata clara

1589.- Frag. sense forma. Tipus probable clara A

Ceràmica comuna de cuina

1590.- Frag. de vora

Amfores

1591.- Frag. de nansa

1592.- Frag. de vora. Tipus Pascual 1

1593-1594.- Frags. sense forma

Ceràmica moderna

1595-1599.- Frags. de ceràmica vidriada

Vidre

1600.- Frag. de probable pasta de vidre

Altres troballes

1 frag. de ferro de forma allargada

NETEJA DEL QUADRE (Làmina XVI)Ceràmica d'imitació campaniana

1601.- Frag. de fons d'una pàtera

Ceràmica comuna

1602-16'6.- Frags. sense forma

Altres troballes

1607.- Frag. de terra cuita sense forma

ESTRAT 6 (Làmina XVI)Ceràmica de parets fines

1608.- Frag. de vora.

Ceràmica grisa

1610.- Frag. de nansa amb acanaladura central

1611-1612.- Frags. sense forma

Ceràmica de vora fumada

1613.- Frag. de vora d'un plat o tapadora

Ceràmica comuna

1614-1616.- Frags. de vores

1617-1618.- Frags. de nanses

1629-1630.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

1631-1634.- Frags. sense forma

Amfores

1635.- Frag. de vora. Tipus Dressel 2-4

1636.- Frag. de nansa

1637-1645.- Frags. sense forma

Ceràmica moderna

1646-1661.- Frags. amb forma i sense

Altres troballes

1 frag. de vidre modern

1 clau de ferro

2 frags. d'òs

2 dents

2 petxines

1 palet de riera

ESTRAT 7 (Làmina XVI)Ceràmica moderna

- 1662.- Frag. de vora d'una olla
 1663-1672.- Frags. sense forma

Amfores

- 1673.- Frag. de nansa circular
 1674-1675.- Frags. de vores. Tipus Pascual 1
 1676-1678.- Frags. de nanses
 1679-1692.- Frags. sense forma

ESTRAT 8 (Làmina XVII)Ceràmica campaniana B

- 1680.- Frag. sense forma

Terra sigil.lata hispànica

- 1681-1682.- Frags. sense forma

Ceràmica de parets fines

- 1683-1684.- Frags. sense forma

Ceràmica grisa

- 1685-1686.- Frags. de vores
 1687.- Frag. de fons
 1688-1691 bis.- Frags. sense forma

Ceràmica comuna

- 1692-1693.- Frags. de vores
 1694-1711.- Frags. sense forma
 1712-1718.- Frags. sense forma de tradició ibèrica

Ceràmica comuna de cuina

- 1719.- Frags. amb forma i sense d'una gran olla de llavi exvasat
 1720.- Frag. de nansa
 1721-1769.- Frags. sense forma

Amfores

- 1770-1771.- Frags. de nanses
 1772-1786.- Frags. sense forma

Altres troballes

- 1787.- Possible frag. de morter
 1788.- Frag. de ceràmica vidriada
 8 frags. d'imbrex
 1 frag. de teula
 1 frag. d'òs

RECOLLIDA GENERAL (Làmina XVIII)Terra sigil.lata sudgàl.lica

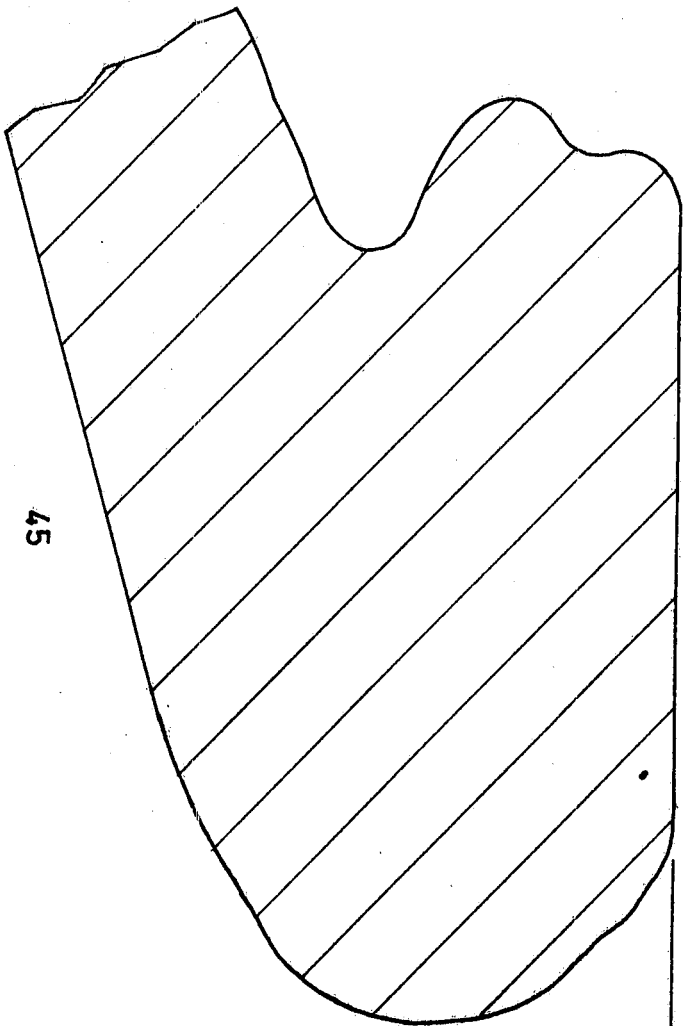
- 1789.- Frag. de vora amb una petita motllura. Tipus Dragendorf 15/17
 1790.- Frag. sense forma

Ceràmica comuna de cuina

- 1791-1792.- Frags. de vores

Altres troballes

- 1793.- Moneda moderna
 1 frag. de bronze en forma de bola i amb un petit pivot

Estrat 7

48

12

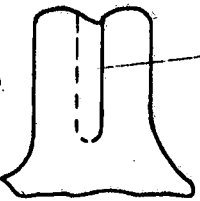
4

18

19

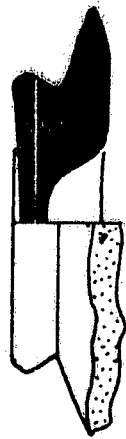

3

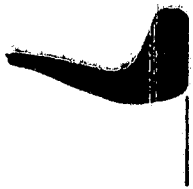
Estrat 2

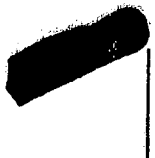
117 bis

102

100

117

101

118

Estrat 4

133

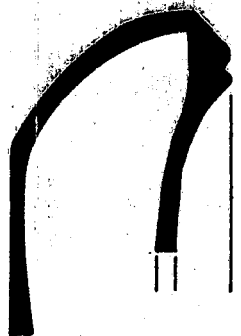
134

137

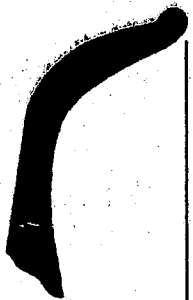
Estrat 9

149

158

146

145

144

Estrat 1

172

Estrat 1

Estrats 1 i 5

Estrat 5

192

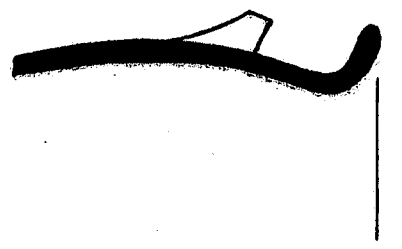
203

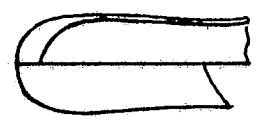
206

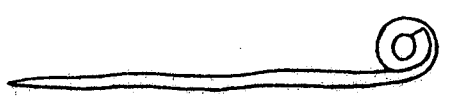
210

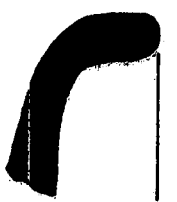
219

vidre
236

bronze
240

216

222

217

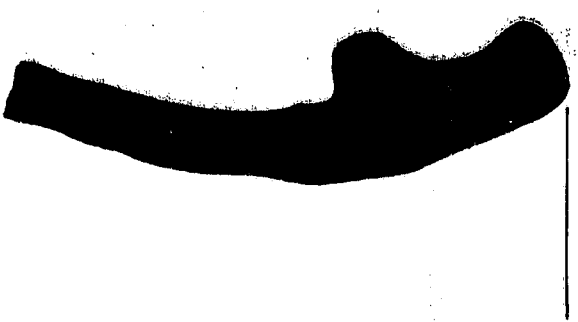
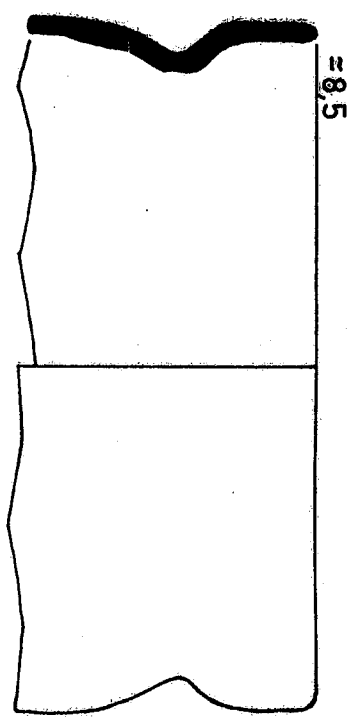
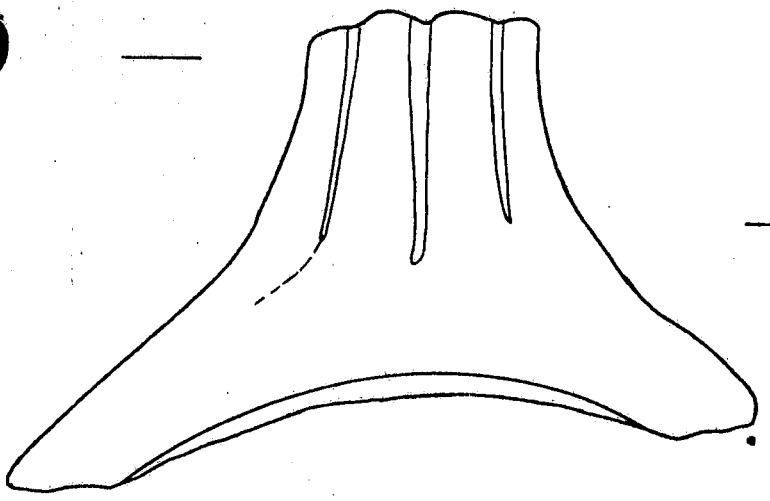

Quadre 6
Estrat 2

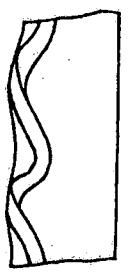
CARRER LLADÓ 1981 -
Estrat 2

Quadre 7

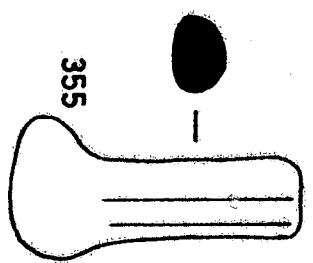
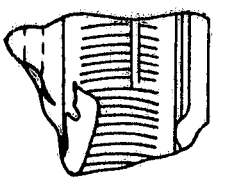

362

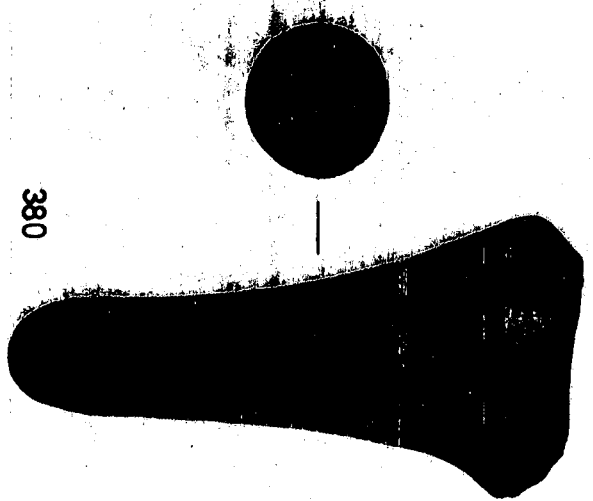
346

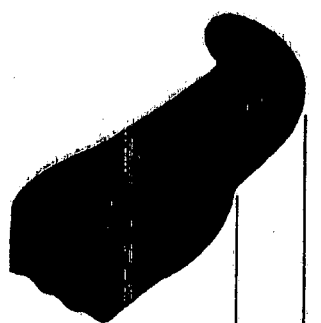
355

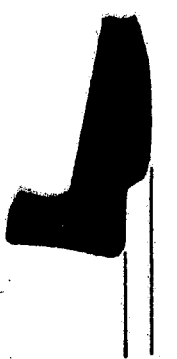
354

380

393

357

362

326

351

327

332

328

364

363

364

347

352

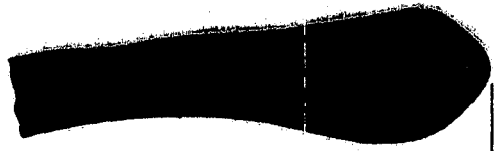
355

Estrat 3

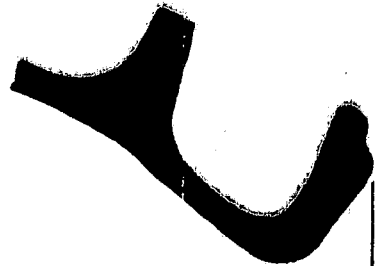
Estrats 3 i 4

POKCI

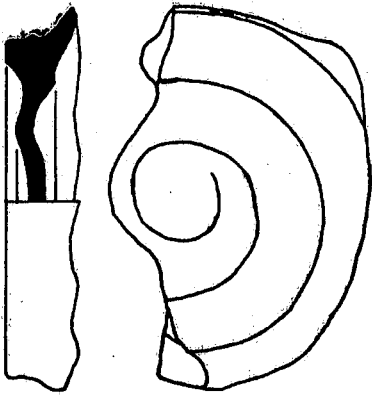
410

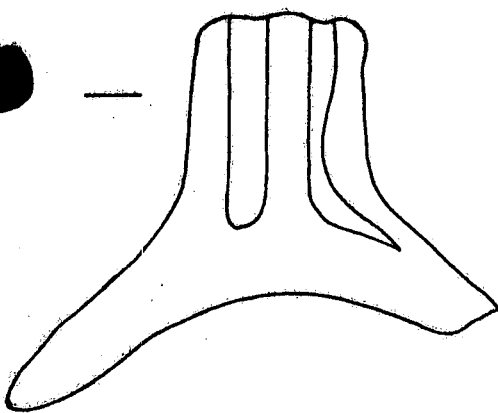
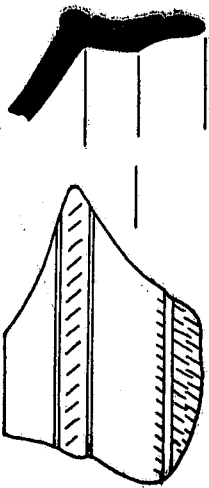
405

402

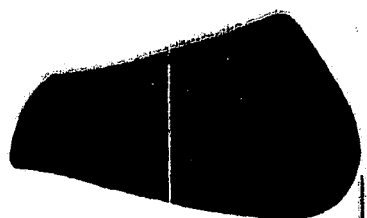
401

422

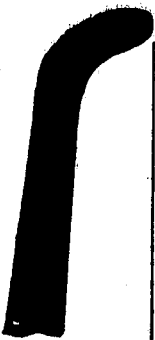
457

418

18

416

417

421

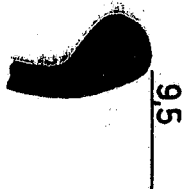

Estrat 3

Estrat 7

475

476

506

498 bis

511

507

561

508

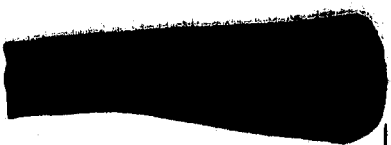

558 bis

=12

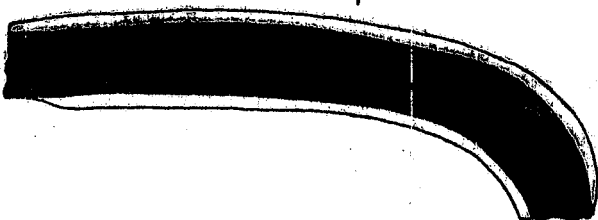
521

571

519

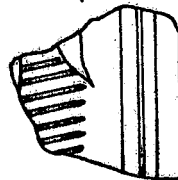

568

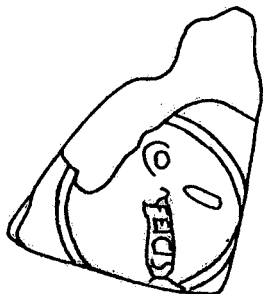
=10

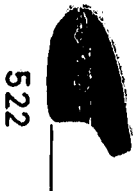
492

493

569

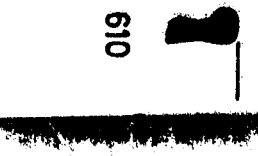
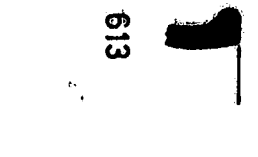
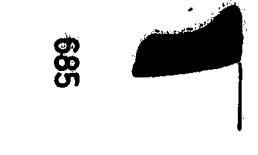
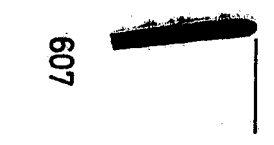
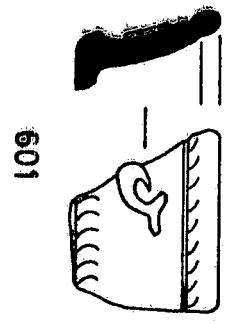
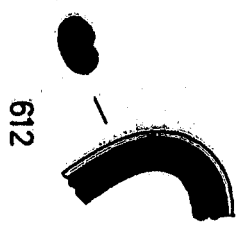
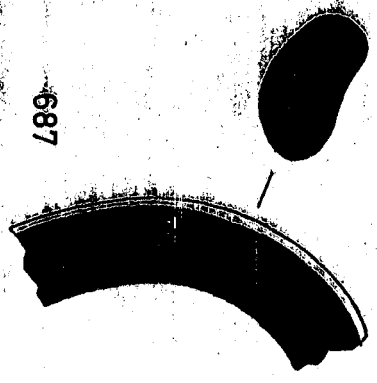
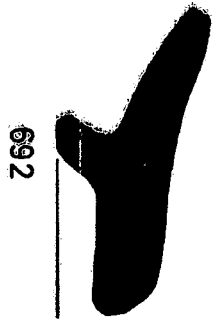
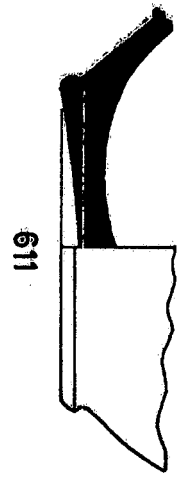
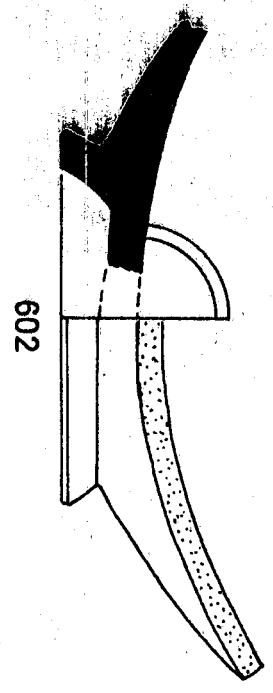
522

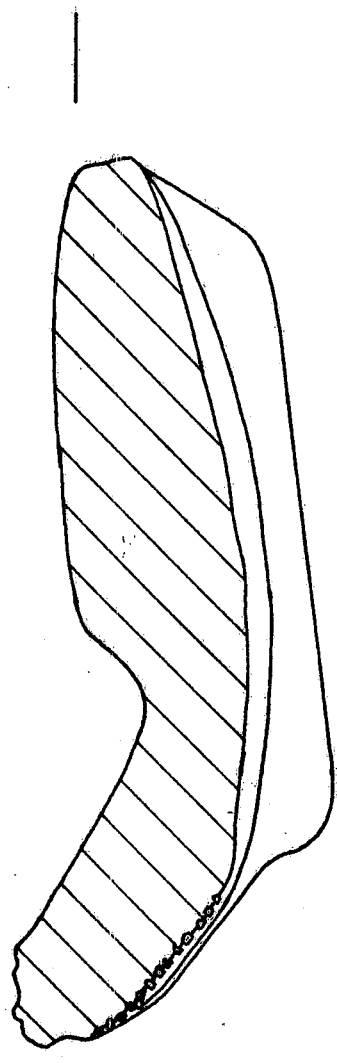
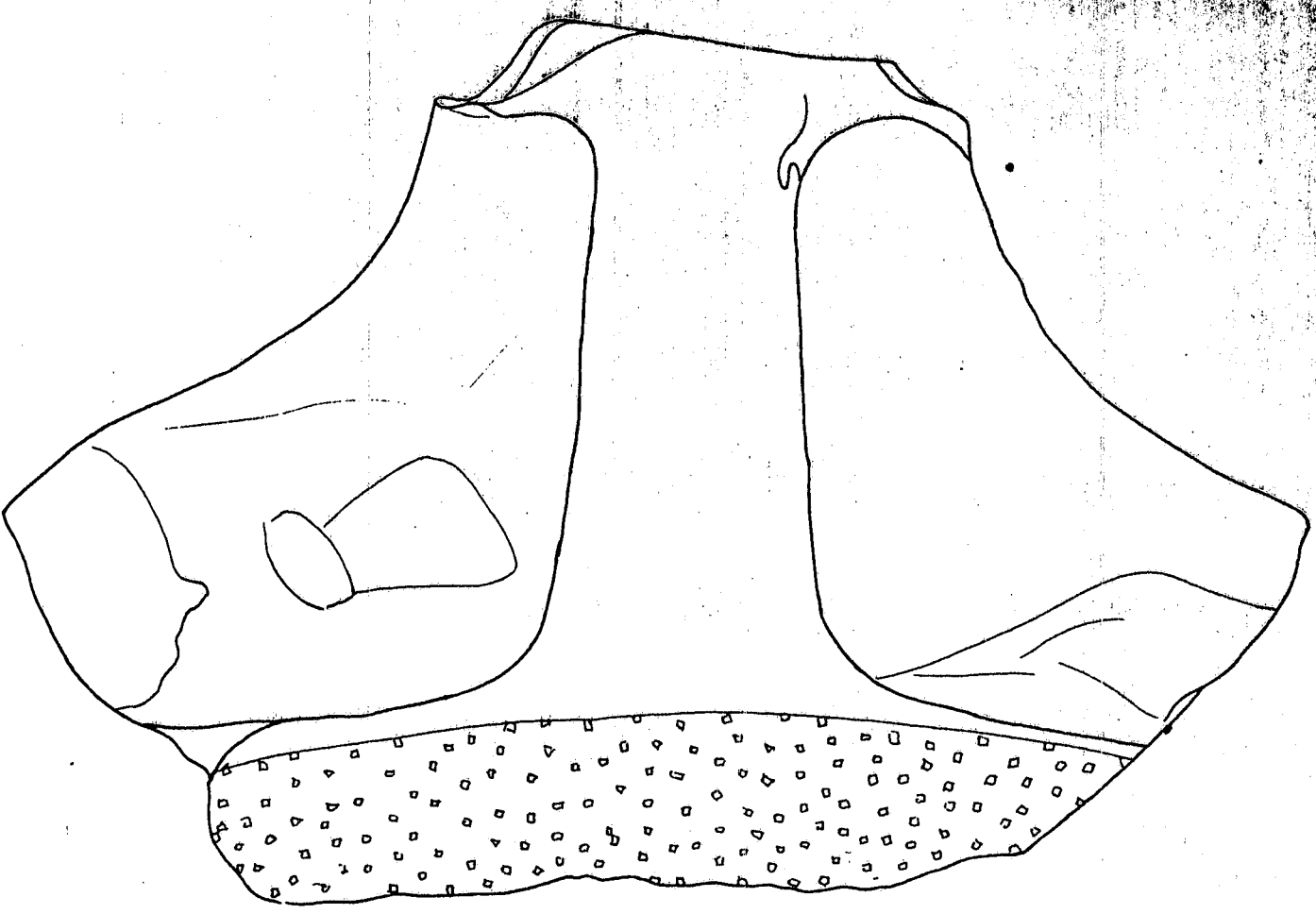

520

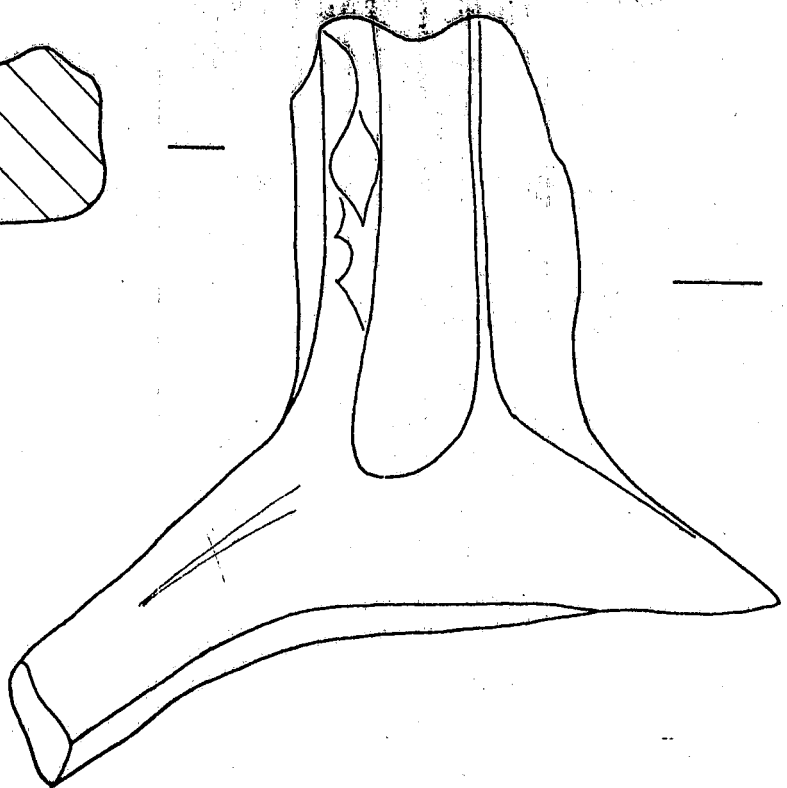
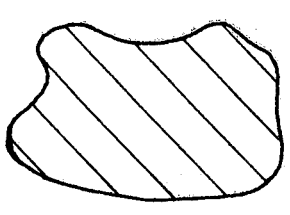
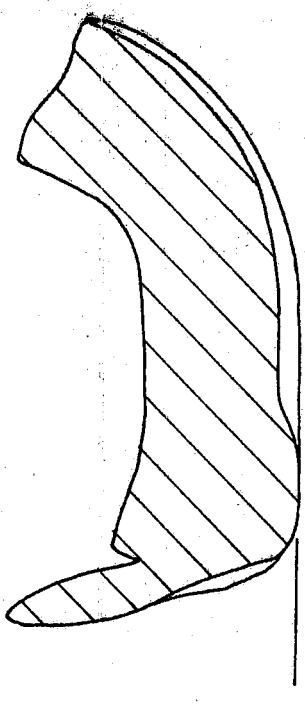
0 1 2 3 4

cm.

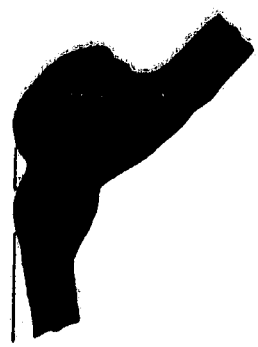
921

756

752

746

744

750

747

754

879

877

878

880

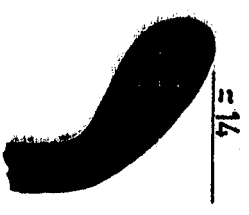
881

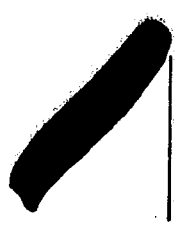
882

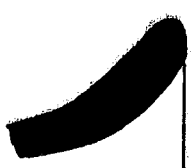
883

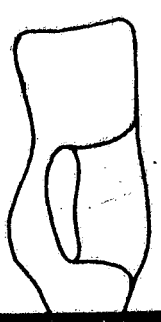
749

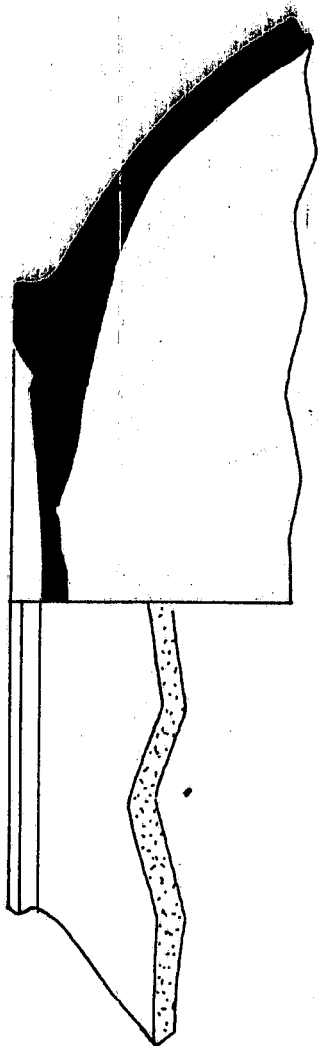
748

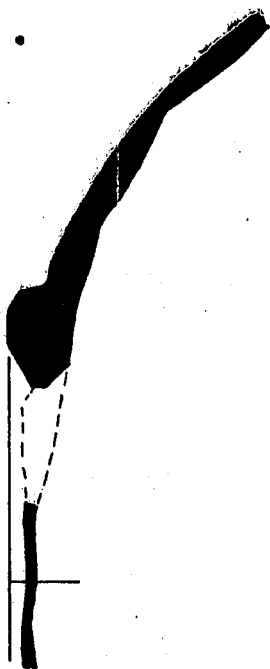
874

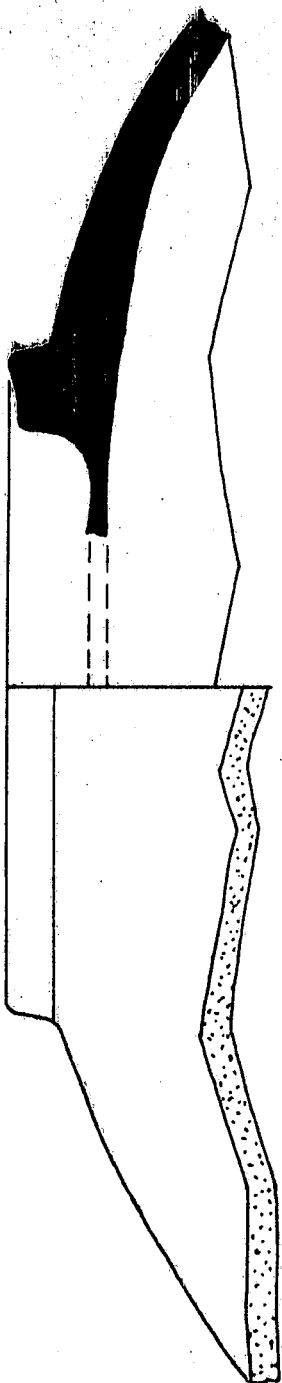
0 1 2 3 4

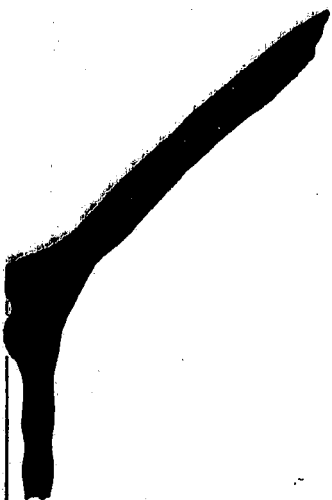
1254

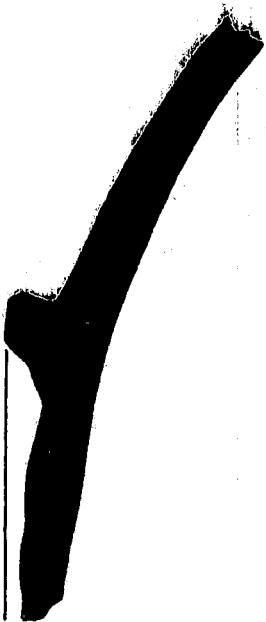
1252 / 1245

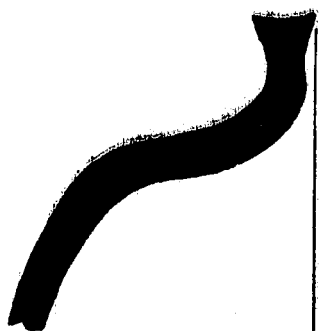
1255

1249/1251

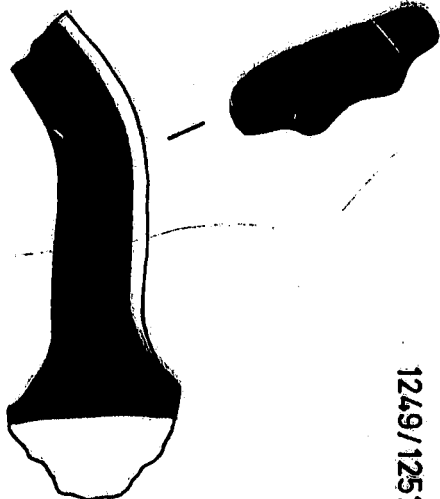
1256

1253/1242

1258

1248

1244/1250

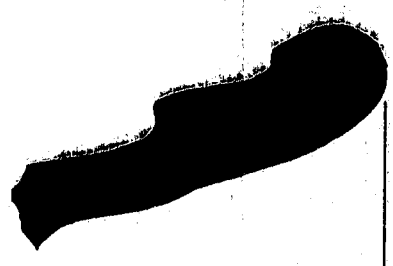
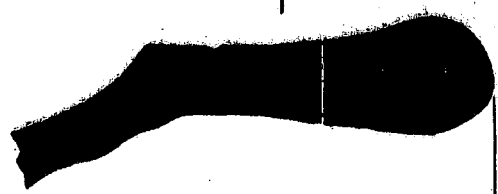
PORO

1423

NEST

1424

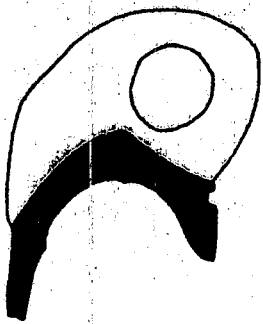

1425

1422

Estrat 3

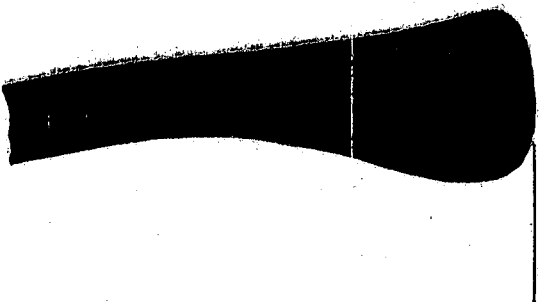
1576

1579 bis

- Quadre 11

Estrat 5

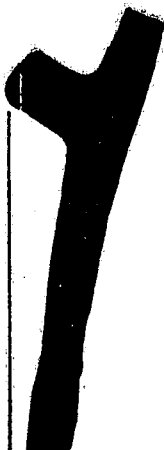

1592

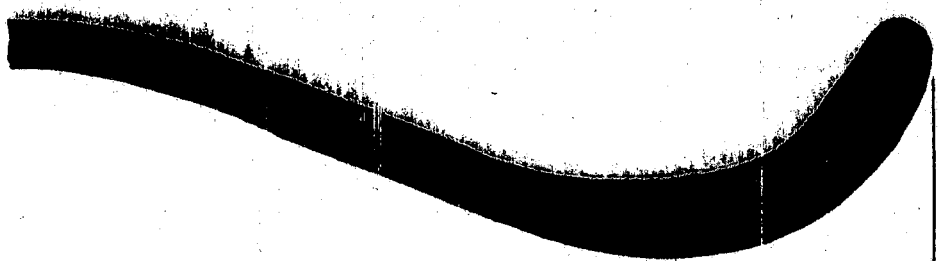

1590

Neteja

1601

1719

1692

1693

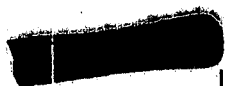
1685

1686

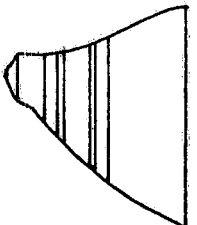
1687

1791

1789

QUADRE 1.- Vista general de la cata amb l'opus signinum (el. 5) i el fragment d'estuc (el. 6) a la part dreta.-

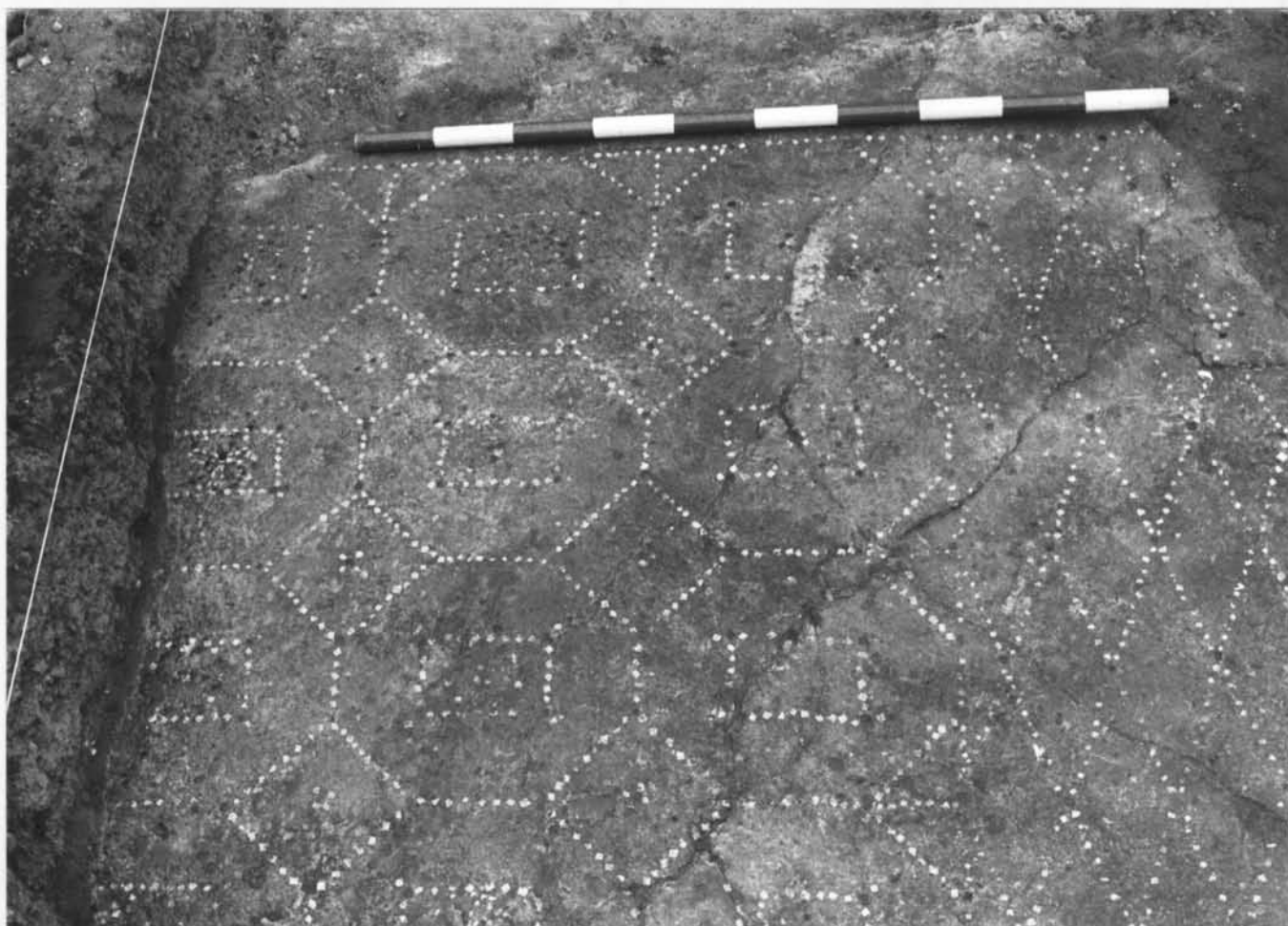
QUADRE 1 AMPLIACIØ.- Detall del mur modern recolzat sobre l'opus signinum.-

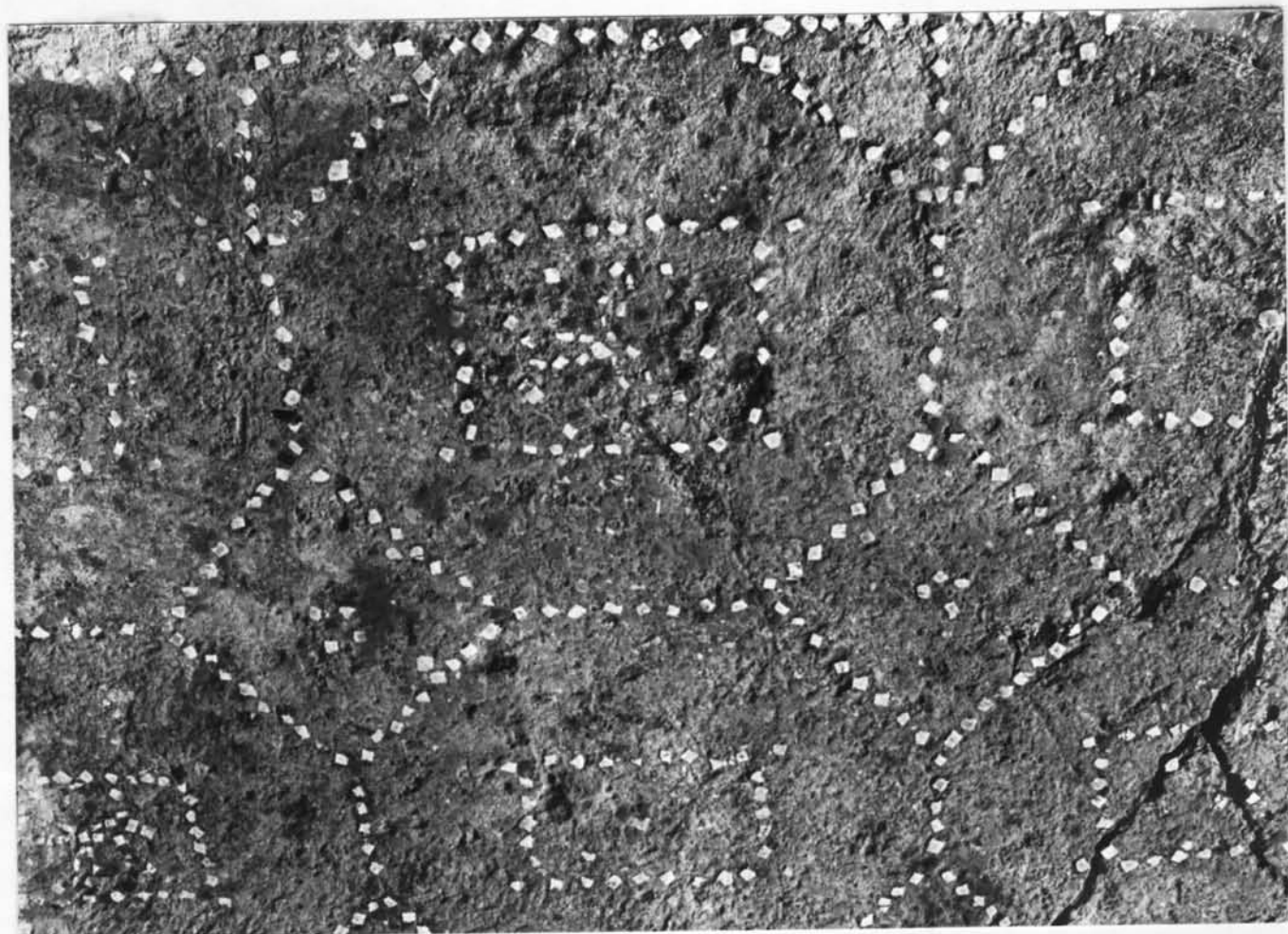
QUADRE 2.- Vista de la claveguera.-

_QUADRE 3.- Vista general de la cata amb l'opus signinum i l'empremta del mur desaparegut.-

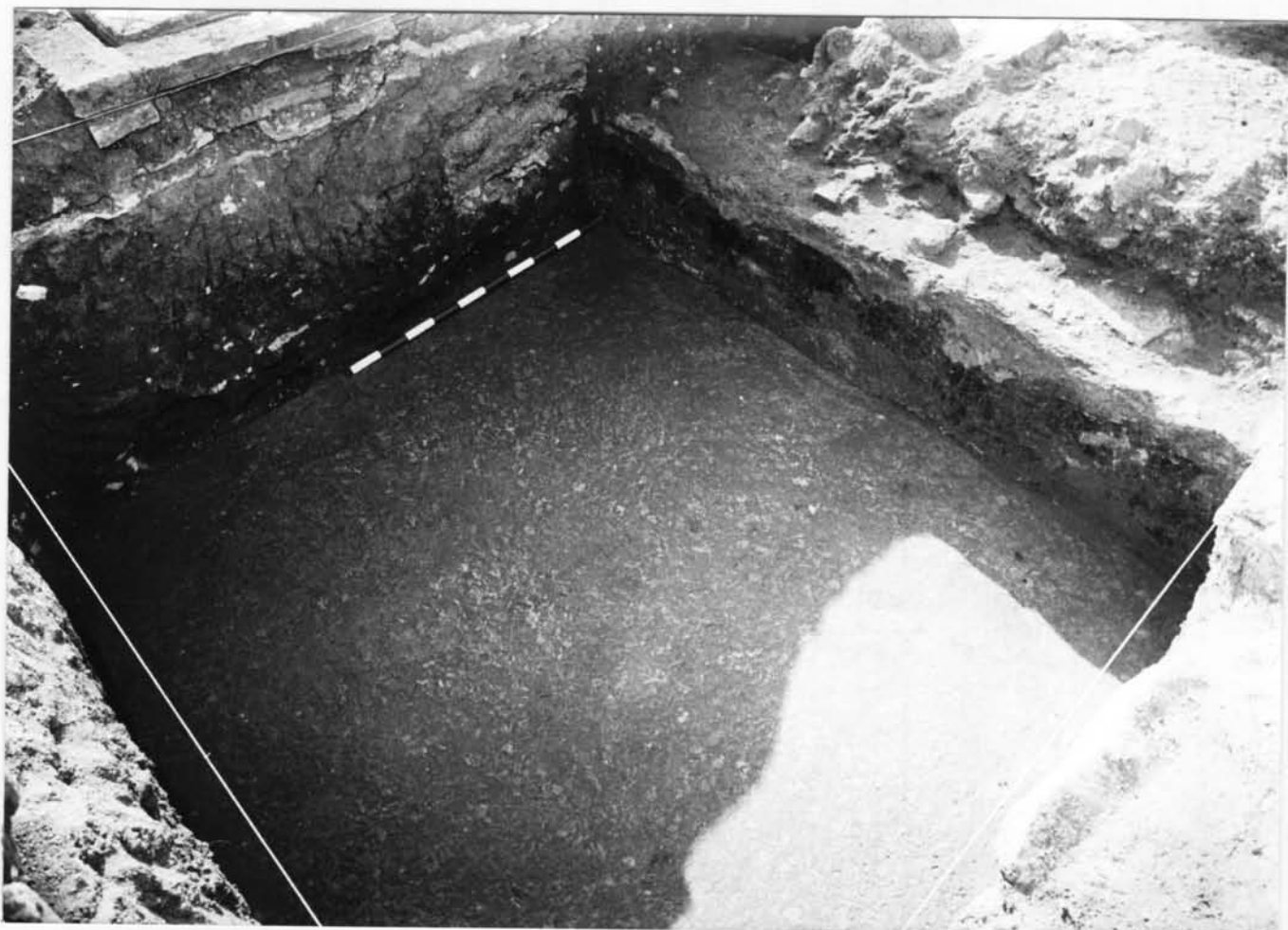
QUADRE 4.- Vista de l'opus signinum tessellat.-

QUADRE 4.- Detall del paviment d'opus signinum tessellat.-

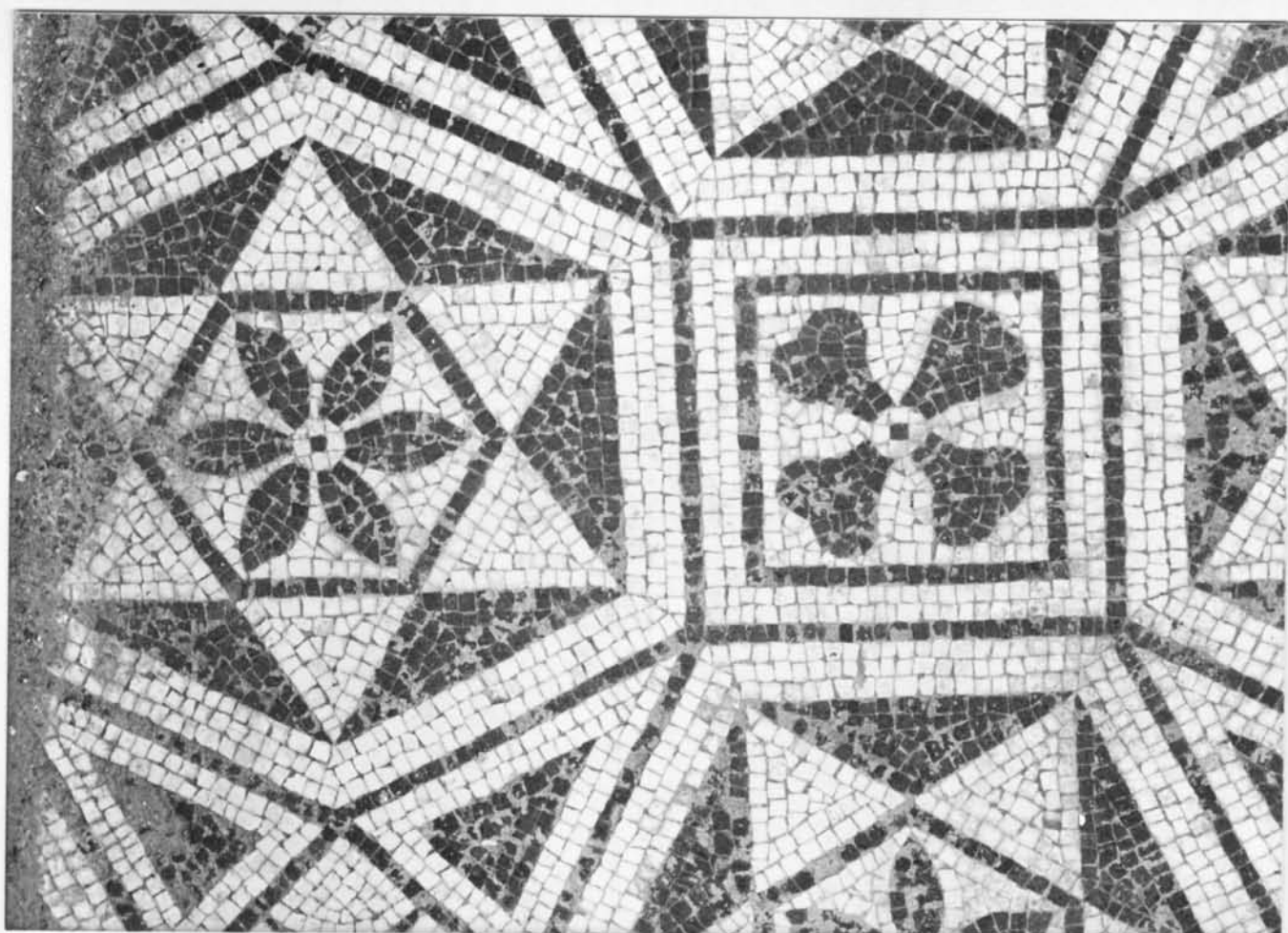
QUADRE 5.- A la part superior s'observa el llit de l'opus signinum tessel.lat de l'atri (el. 6), el mur estucat en negre i a la part inferior el paviment d'opus signinum.-

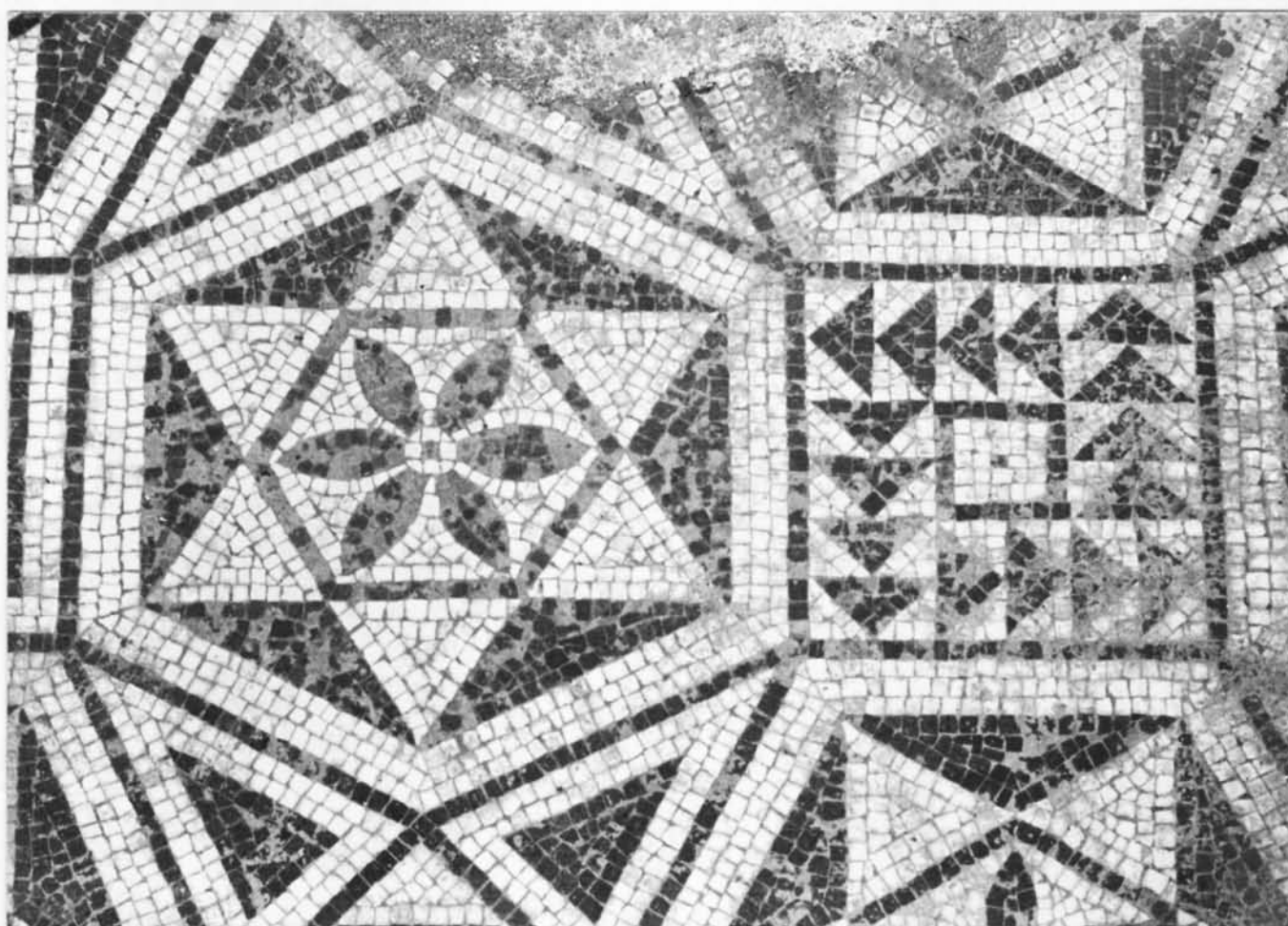
QUADRE 5.- Vista general de la cata.-

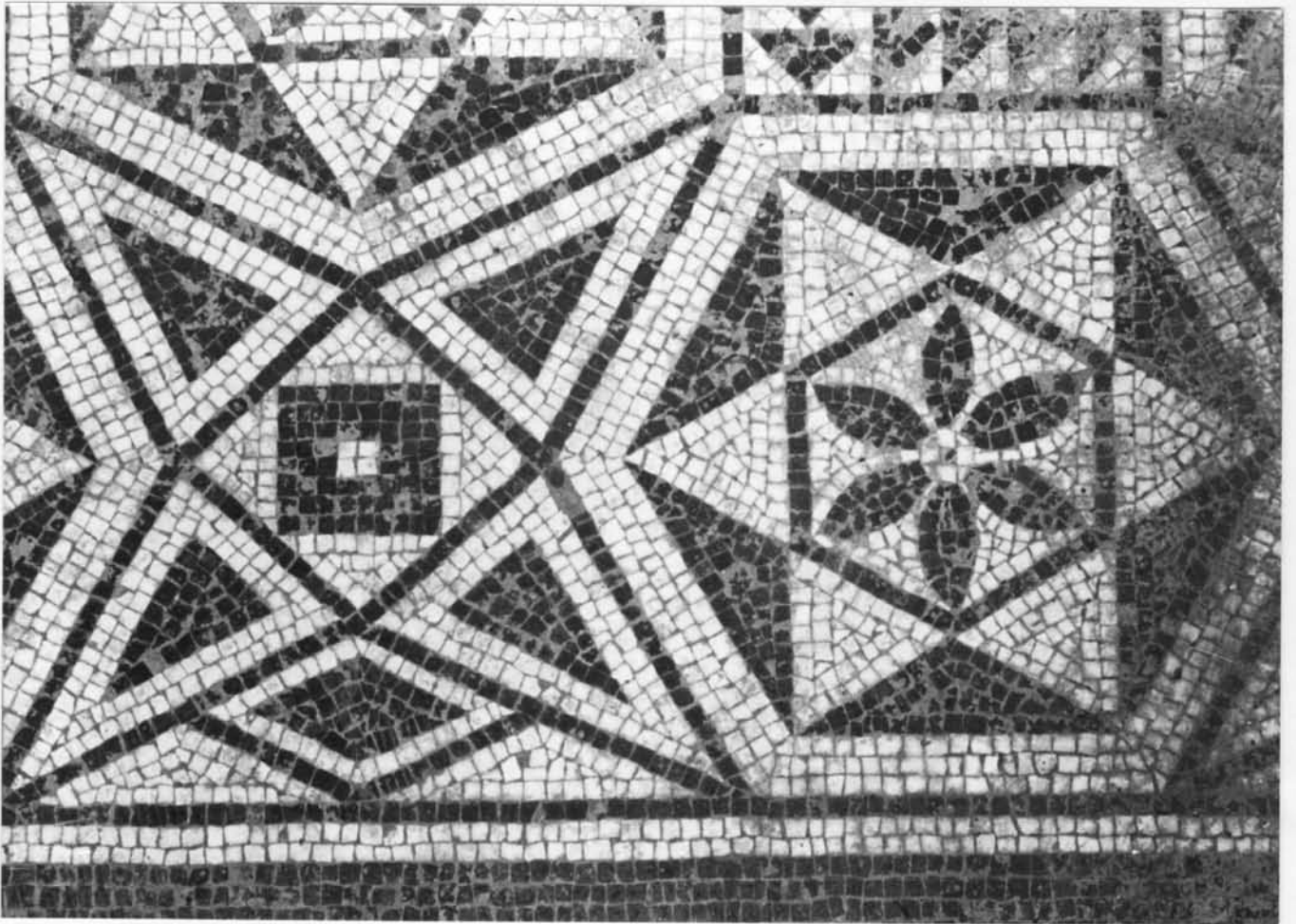
QUADRE 6.- A la part superior s'observa el llit de preparació del mosaic que fou arrencat l'any 1927, i la resta del mosaic blanc i negre.-

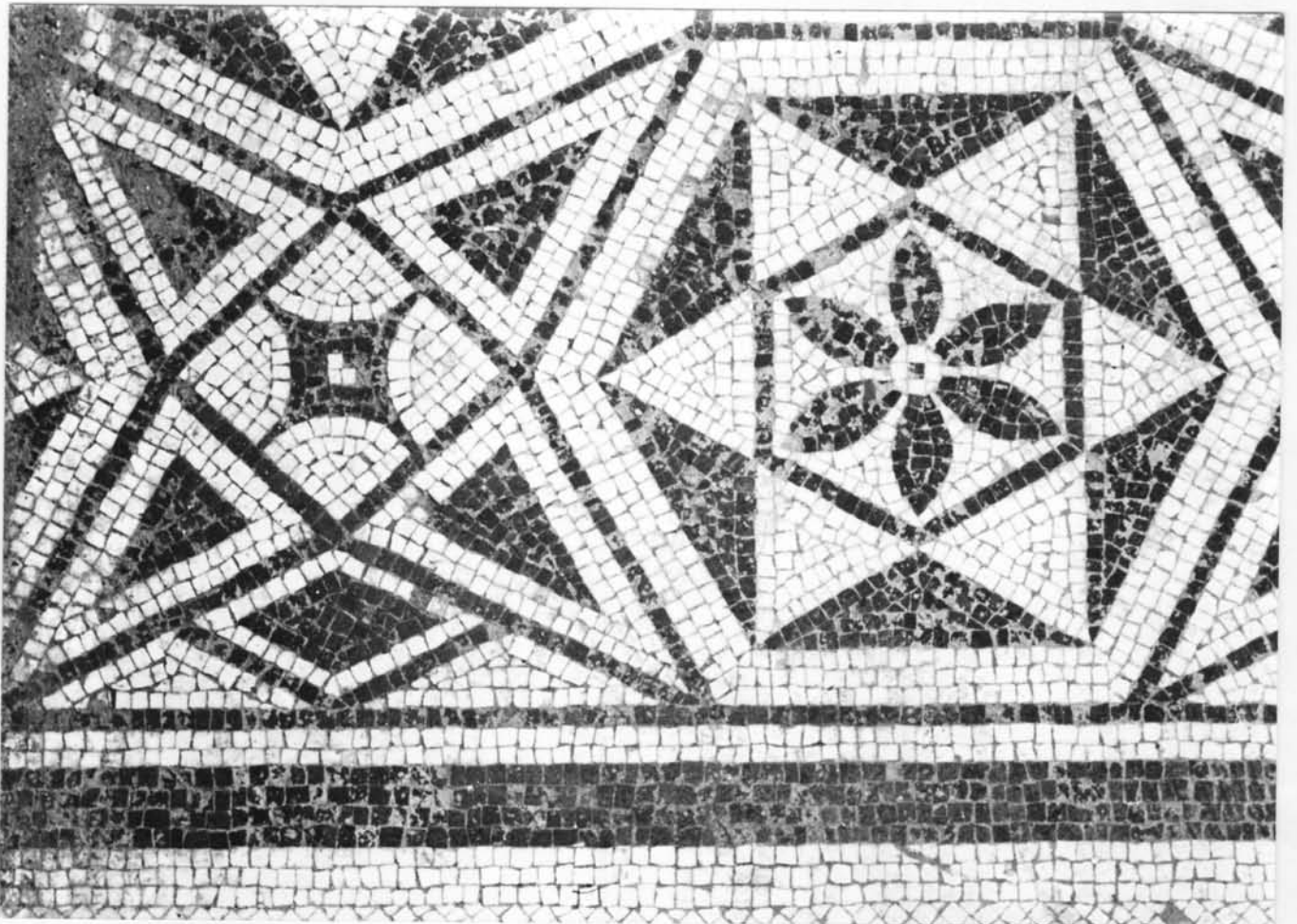
QUADRE 6.- Detall del mosaic.-

QUADRE 6.- Detall del mosaic.-

QUADRE 6.- Detall del mosaic.-

QUADRE 6.- Detall del mosaic.-

QUADRE 6.- Detall del mosaic.-

QUADRE 9.- Vista general de la cata.-

QUADRE 9.- Detall del fragment d'estuc,-

QUADRE 10.- A la part superior s'observa el basament circular (el. 5). A la dreta la paret (el. 10) i a l'esquerra l'enllosat de pedres de la claveguera.-